

Mahjas

Weefis.

Mahjas Weefis ar peelisumeem maffa:

Ar peesuhstichanu eelshjemē:	Rigā sanemot:	Ar peesuhstichanu ahrsemē:
Par gadu 3 rbl. — lap.	Par gadu 2 rbl. — lap.	Par gadu 3 rbl. 60 lap.
" 1/2 gadu 1 rbl. 60 lap.	" 1/2 gadu 1 rbl. — lap.	" 1/2 gadu 2 rbl. — lap.
" 1/4 gadu 1 rbl. — lap.	" 1/4 gadu — 60 lap.	" 1/4 gadu 1 rbl. — lap.

Politisks un literarisks laikraksts.

44. gada gabjums.

Redakcija un ekspedizija atrodas Rigā, Ernsta Platē tipogrāfijā, burtu leetunē un foto-litogrāfijā peesPētera basn. Studinajumi maffa: 10 lap. par weenas slejas smaltu rakstu rindinu, preelshpufē 30 lap. Apstallejumi un Mahjas Weefi un studinajumi sustami us schabdu adresi: Dr. arcepedicijio raseru Maacs Biacucis, r. Para. (Mahj. Weefis eelshp. Rigā.)

Mahjas Weefis isnahk weenreit nedesā, treschdeenās. — Ar katru numuru isnahk literarisks peelikums un katru mehnesi temkopibas peelikums.

№ 2.

Rigā, 13. janvari

1899.

Been. abonenti

top luhgti, naudu suhtot peelikt scha 1899. g. adresi jeb abonenta numuru.

Ekspedizija.

„Mahjas Weefa un „Mahjas Weefa Mehnesdraksta“ redakcijas darischanās esmu runajams itceenas (isnemot svehtdeenās) no pulstien 1—2 pehz pusdeenās „Mahjas Weefa“ redakcijā, Ernsta Platēsa bilshu un grahamtu dru-latawā pee Pētera basnijas.

„Mahjas Weefa“ un „Mahjas Weefa Mehnesdraksta“ redaktors: Dr. philos. P. S. Alits.

Zeenijameem „Mahjas Weefa“ un „Mahjas Weefa Mehnesdraksta“ lihdsstrahdneecem.

Manuscriptus peesuhstot jaeceseds ari honorara peep-rakstjums un leelums (us pascha manuscripta). Raksti bes schabdas peesuhsmes tiks usuhstoti par tabdeem, par tureem honorars naw maffajams. Honorars teel aprehkinats: „Mahjas Weefi“ pehz drukatām rindinam un „Mahjas Weefi“ Weefa literariskā Peelikumā, tā ari „Mahjas Weefa Mehnesdraksta“ pehz drukas lofneem (8 „Mahjas Weefa Mehnesdraksta“ un „M. W. Lit. Peelikuma“ lapaš — 1 drukas lofnei).

Honorari latrā sinā isnemami tant gada, turā raksti nodrukati waj wehslalais janvari pehz notejeuschā gada, tai redakcija un ekspedizija netiku trauzetās rehlinu noslegh-schanā. Ja lahds wehl honoraru neiņseems janvari pehz notejeuschā gada, turā ta raksti waj nu „Mahjas Weefi“ waj „Mahjas Weefa Mehnesdraksta“ nodrukati, tiks usstatiš par tabdu, kas labprahigi no honorara atteizees. Kas atteezas fewischki us „Mahjas Weefa Mehnesdraksta“ no-drukato rakstu honoraru, tad „Mahjas Weefa Mehnesdraksta“ redakcijai wispatihlmat, ja honorars teel isnemts pehz itweenas burtnijas isnahkshchās waj ari pehz weena waj otra raksta galigas nodrukshchās.

„Mahjas Weefa“ un „Mahjas Weefa Mehnesdraksta“ redaktors: Dr. philos. P. S. Alits.

Iwaika tabakas fabrika
J. W. Gussewa, Rigā,
greeshtās bakuna tabakas etikete Nr. 8,
apstiprinata no Tirdzneezibas un Fabrikeezibas Departamenta.

J. W. Gussewa,
pirmās gilbes tirgotaja un dšinta goba pilsona,
Iwaika tabakas fabrika, Rigā,
(firma dibinata 1852. gadā)

gaur scho pagodinas wispahrigi pasinot, la wina tagad pagatawo greeshtu bakunu sem etiketes „Kugis Nr. 8“ un schwizentu sem etiketes „jahtneeks“
if tās paschas wislabalās swaigas tabakas, kuru wina suhta us Paris, Franzijsas waldibal, un Wiini, Austrisjas waldibal, un turās augsto labumu peerabda no jauna parahdijuschees pafabdariumi augshminetām etiketēm, neraugotēs us litumigi isbaritu aiflegumu trijeem tabakas fabrikanteem, kadeht mineta fabrika luhds geo. publiku gresht wehribu ne tilai us etiketēm, bet it ihpashki u firmu „J. W. Gussewa, Rigā“ un dibinashanas gadu 1852.

Satur: Wabzu kolonijas Widsemē. (Turpinajums). — Kari pee dachabām tautibam. (Weigas). — No eelshjemes: a) Waldibas leetas. — b) Baltijas notikumi. — c) Po jūtam Kreenisjas pufem. — No Rigās. — Grahamtu galds. — Kugneziba. — No ahrsemem. — Uhtupes (torgi). — Teelactu nodala. — Tirasus linas. — Telegrams. — Dashabi raksti: Deenwidus pols (Weigas). — Sidlumi.

Literariskā Peelikumā: Us diwām swaighnem. (Turpinajums). — If jaunās selta semes. — Notearbi un mōbes apgehbs. — Mōbes apgehbs.

Wabzu kolonijas Widsemē.

No Widsemes gubernas semneekulectu komisijas sekretara N. N. Bordonofa. (Turpinajums.)

Sihmejotēs us Wijsushehligati mums eerahditām Gir-schu un Helsefreichu muisham un wina sewem, mehš no-lehsham Ibhgumu, pastahwīgai weehroschanai un ispidi-shanai, us fewoscheem pūntieem.

1) Kolonijai atwehletās Irona Girschu un Helsefreichu muishas, atrodoshās Jeshu aprinti, Leepalna draudē, teel atdotās kolonijai ar wisām muishas un semneeku se-mem tabdā lahrtā, la lai kolonija walditu par schām semem piinigi weena pate un neweens no eedfimeem pa-walsineekem neleetotu un newalditu ne par lahdu wina doku, la lai lai kolonija eeguhstu minetās semes gabalus muishigai leetoschanai us ihpashuma teesibam un tee pa-litru par tabdeem, kamehr kolonija ispidis scha kontrakta nofajijumus un lahrtigi samahšās peenahloschos nodokūs.

2) Sem latras gimenes fewischšas fainneezibas teel nodalitas 30 desetinās, jeb pehz Widsemes mehra 60 muzās weetas (60 rounreah), no turām 30 muzās weetas war peedalit tihromeem, 10 — plawam, 10 — mescham un pahrejas — ehlam un ganibam.

3) Tā tā schee semes gabali naw tufneschani, bet jau agraki ir tufschki apstrahdati un tagad wehl wairat eelahrtoti, tā ari lihds schim wina neapstrahdata dafa ir tik kreetna, la ta ir weegli pahwehreshama par augliju semi, tad, statotees pehz apstahleem, teem, kuri dabun pil-nīgi eelstrahdatus gabalus ar lahdam ehlam, teel doti preelsh-wina fainneezibas eerihloschanas 4 atweeglojuma gadi; teem, kuri dabū pufi no eelahrtotās un otru pufi no ne-eelahrtotās semes lihds ar lahdam ehlam, teel doti 6 at-weeglojuma gadi, ziteem, kuri dabū titai 1/2 waj 1/4 eelstrah-datas un 2/3 waj 2/4, ne-eelstrahdatas semes, teel doti 8 at-weeglojuma gadi un beidsot teem, kuri dabū titai ne-eelastitu semi teel doti 9—10 atweeglojuma gadi.

4) Katrs kolonists jeb gimene eelahrti sawu fainnee-zibu tā, la apdshwojamas un zitas fainneezibas ehlās jaušzet pascheem, jeb ari ja-ardob uszelt ziteem, pee toni nedehshki aismirsh, la lai jaunubhwerās ehlās newshchiru daudš par dahrgām, bet titu zeltas ar dashcheem eelastitu-meem, kas weegli panahlams jaur to, la buhmateriale, bakti un almeni ir dabujami kolonijas robezhās bes maffas.

5) Tā tā kolonisteem pascheem naw lihdslika preelsh-wisa nepezeeschamā eegahdashchās, tad kronis winceem aif-

Dalchadi raksti.

Deenwidus pols.

(Weigas.)

Tahlat wisi zetotaji appalwo, la tur esot atrodami wareni nogulumu slahni, fewischki no raibā smilshakmena. Bahratmēojumi pehdejās gan wehl naw sinami. Ja tah-dus atrahis, par to newar schaubitees, tad no to ispehti-schanas zerams isstaidrojums mihtlai, la Deenwidus-Ame-riktā un Australijā, atpafat lihds pat terzixaram laimmetam, atrodami wisai lihdsigi kustoni. Kaut gan tagad schis semes tahlu schkirts weena no otras, tad tomehr tās tiklab pee saweem sibtitaju kustoneem, tā ari pee dashchām putnu, jiwju, rahpuku un kufainu fugam rahda leelu radneezibu, kamehr abas toti atschkiras no pahrejam, winām daudš tuwalām semes dafam; abām ir matu-kustoni un abām truhstt jafanu. Atshhti geologi (semes pehtneeki) scho ap-stahlti isstaidro jaur to, la Deenwidus-Amerika un Australija tahdreis stahweuschas safarā, ja eewehro, la terzixarā laimmetā schi radneeziba bijuse wehl leelaka neta tagad. Rahdreis bijuschās semes atleekas mellejamas deenwidus pola appabalā, tapehz la geologijā (semes ispehtischana) kustonu walstis sawadās attihshibas pehdas naw spehuse atraht lihds schim pahshlamās semes un la leelaka data ta-gabejo deenwidus pola semju atrodas taisni starp Ameriku un Australiju. Tā tad deenwidus pola semju nogulumās gaidami kustonu atlektu isratumi, jaur to waretu isstaidrot weenu no semes wehstures swarigakeem jautajumeem.

Ari preelsh ledus ispehtischanas deenwidus pola semes waram zeret leelus panahlumus un jaur teem isfinat tos notikumus, kuri ledus laimmetā pahwaldija leelus apga-balus mehrensās joshās un radija Eiropā un Amerikā til swarigās un tahlu isplahstās diluwialās (saskalotās) semes sawadibas; ta ir ta pate ledaju grushu seme, no turās jaur wehlatu fashchishchanu radās muhsu labatā aramā seme. Kaut gan jau Grenlandē ledus slahni sasneeds leelu beejumu, tad tomehr deenwidus pola ledaji leekas daudš waranati. Wajadsēs ispehtit, if lahbas ledus fugas sa-stahw deenwidus pola ledus, tā un lahda lahrtā tas sa-jaukts ar grushcheem un ar lahdeem grushcheem, zil dshki tani eespeechas seemas saltums, waj wirs ta atrodama putelku lahrtā, waj ledus lahdejadi noteiz klimatu un lihds ar to ari kustonu un augu dshwī, tā tas wirts, un wehl leelu pulku zitu jautajumu, turus negribu te fewischki usstaitit, bet kuru noshme sista un semes wehsture nostahrsama

jau no tam ween, la tagad, nepashstot leelu ledaju eespaidu, leelu semes plashchumu isstais Eiropā un Amerikā buhtu nefaprotams.

Bet daudš swarigala leela maš iheret buhs la, la deenwidus pola appabalā ledu isstaitu tā lihdsliki preelsh mehreka, lai par teem appabaleem sadabutu fahdrakās sinas, kuras tas apsebs. Dashchadu leelu apuhstojot sem pateeli-nataja sista israhdas, la jaur isstaitu war ischskirt weenu no otra: semes ledu, juhras ledu, upju ledu un eseru ledu. Tā ledu ismellejot war isfinat, kur un lahds apstahldās tas isjehlees, waj tas semi apsebs, waj juhru aplahja. Sinams, la preelsh tahdeem pehtijumeem ir no swara semi isstahpt pee ledus, lai rehetu leedu wina safarā ar semi. Bet jau ari wisi tee peldoschee ledus gabali, kuras sastop kugineeki un kuru daba winceem lihds schim palika pawisam neisprotama, war palihdsot ischskirt scho swarigo jautajumu.

No schahda stahwolia usluhlois, peldoschais ledus wirts naw laweklis deenwidus pola ekspedizijam, bet tur-pretim wehstneesi, kas mums peenes sinas no teem apga-baleem, us tureem mehš zenshamees. Bes tam tani, tā wisi deenwidus pola braujeji apstiprina, atrodas daudš grushu, tā la peldoschee ledi isleekas tā peldoschās salas. Schee grushki papildina sinas par appabaleem, no tureem tee nahl, un taniš war atraht ari almenus. Tā tad jau peldoschā ledū atrodas swarigi norahdjumi par uhdena un semes isdalijumu, tā ari par semes sastahwu un war-buht ari par winas geologisko usbuhwi, slahneem, no lah-deem ta sastahw.

Tahdi ismellejumi fewischki sihmejas us deenwidus pola zeeto kodolu — ledu un semi, kamehr apshartejam juhras rinktū ir sawi problemi (usbewumi, jautajumi). Jaispehta pate ledus juhra, winas strauces un dšitumi, winas shtums un kimshtais sastahws, tā ari tas leelais pulks finatnistu jautajumu, kuri no wisa ta izelas un aif-ter semes sista augstalos problemus. Tahlat jagreesch wehriba us ledus juhras dshwneeku weideem un fugam, us wina radneezibu ar organismeeem zios platumās, la ari us wina isdalijumu ledus juhra pascha.

Scheem problemeem deenwidus pola appabalā ir ta-pehz jo leelala interese, la mehš tur mellejam salnes wi-nām aushajām strauces, kuras pa juhru dibenu tel us ekwatoru un rada semas temperaturas, lahbas juhras dsh-kums eewehrotas daudšās weetas. Tā tā Seemetu ledus juhra wairat noslehgta, tad saltais uhdens juhru dibenās laikam nahl no Deenwidus ledus juhras. Ari wirsejas strauces dabas no tureenes us seemekeem un apstalo deen-

widu zeetsemju wafaru peelshchē un ara leelu eespaidu us tureenes klimatu.

Scho strauwu sistaisto ispehtichanu war saweentot ar biologiskem pehtijumeem jo kromā wehl tapehz, la planktona ihpashiba, wina shtino organismu, kuri juhras winau trenlati to peelshchē, ir wislabala mehraulsa preelsh strahwu izelshchans. Sisti un aushki, ar fahli bagati un nabagi uhdeni war weegli sajahtees un issiwi, tā la strau-mes no temperaturas un fahls satura wirts naw peerah-damas; bet planktons, tas ir shtizinee organismi, kuri lihds ar strauwi atpeldeuschki un tur palituschki, tuhlt usrahda, lahda strauwe tur nonahuse. Kur strauces sastopas, waj tur uhdena kusteshanas pahtraukta no semes waj sekteem, eerodas planktona speeti, jo tur izelas it tā atwars, kur saktahjas ar strahwam atpeldeuschchee organismi. Tahde-jadi planktona isdalijums war usrahdt juhras strauwu is-dalishchanos, kura preelsh pratistās kugnezibas deenwidus pola appabalās ir no leela swara.

Ari biologiski pehtijumi paschi par fewi ir toti swarigi. Par augeem deenwidus pola mums tagad wehl toti mas sinu. Pehz Gushera (Hovker), Roja pawadona, sinam, tāpat ari pehz d'Erwila nowehrojumeem, wirts ap-gabalās aif 64° 12' deenwidus platumā tika usstatis par tahdu, kur naw it netahdū augu; bet tomehr 1895. g. Norwegetim Borchgrewinkam, tas brauja lihdsi walstiwju lehrejām „Antarktikam“, laimejās Bofesjones salā pee Wistorijas semes 71° deenwidus platumā gradā salastt pir-mos augus. Jo swarigala ir deenwidus pola augu (floras) ispehtischana, la daudšām salu grupam ap deenwidus polu, la Kergelena, Falklandes, Deenwidus-Georgijas, Trislan-da-Runjas salam un Ugunsjemei ir daudsi lihdsigi augi; un tā la augi us atschkirtām salam padoti dashchadām ne-jauschibam un pahrgrosibam, tad wina lihdsiba gruhiti is-staidrojama. Scho jautajumu war ischskirt tilai lahbas plashchās semes augu walstis, kuru semi domajamees deen-widus pola appabalā; tur nu waretu redset, waj tur usu-rewschchees tahdi senejee augi jeb waj tur attihstijuschees no nejauschki tur notuwuscheem dshgteem lihdsigi augi lih-dshgās apstahldās, tā aplahrtējās salu grupās, un warbuht ari lihdsigi augi tā klimatiskā sinā til tuwu radneezistā, bet tahlu atschkirtā seemetu pola appabalā.

Sau sinams, la abu polu appabalās dshwneeki ari lihdsigi. Dashchās kustonu gimenes atrodamas weenigi abu polu appabalās un fugas ischskiras toti mas waj ari it nemas, kamehr plashchās appabalās starp teem wehti tos mellekim juhru augshadātā. Dashchreis gan atrod polarus dshwneekus mehrensās un sista joshā, bet tilai juhras dsh-

dob naudu un desmit gadeem bez procentem, tā preešč ehtu zefšanas, tā arī preešč vajadzīgo lopu, zirgu, semkopības rīhtu (opyia) un zitu leetu eegabdaschanas, bez kurām semkopis nedarīst.

6) Afsdoto naudu kolonisti tikai var un drīkstī isdot preešč savas fainneezības eerihofšanas, bet ne preešč zita noluhfa, kadehī arī wifai kolonijai un is winas widus iswehleteem wezaleem us tam netik ween fīngri jafstātās un par to ja-atbīd, bet wehl katru reisi, finamu leenejumu fanemot, jaurahda, labdam mehrkam nodomats naudu isleeto, tā arī jādab pahstāts, kas ihsti par scho naudu eepirhīs, pee kam apfihmetas operazijas no Wīdseemes ekonimijas direktora zaurstātamās.

7) Tā ka kronis afsdod kolonistēm naudu us 10 gadeem bez procentem un tadehī pagehr kapitāla nodroščinaščanu, tad wifa kolonija jeb wif kolonisti kopā nemti apfola weens par wifem un wif par weenu, aifnehmumu peh 10 gadu notezefšanas trihs terminūs kronim galīgi nolihbfinat.

8) Šehlasfības gadeem beidsotees, kronis nowehēre katrai gimenei atdalito semes gabalu un zil latra saime preešč savas fainneezības eerihofšanas isnehmufe, pee lam nowehēreščana teel isdarita tahdā lahrtā, la par diwu puhweetu semes, weenalga lai tas buhtu tihrumš, pīwā, mejšs waj ganiba jamafā pus Alberta (polā-ālbērtobaro) dalderis.

9) Peh 1. schās noteitās taksēs latrai gimenei, atweeglinajuma gadeem beidsotees, jamafā latru gadu par wina nodalito semī pa pus-alberta dalderim no diwām pubrahweetam, norahdītā weetā un tikai Rīgā fetofšā lahrtā: a. par pīwās laiku teel fīatītis augustis un septembra mehnešči; b. par lutamo un produktū apstrahdaschanas laiku eestātiti oktobris, nowembris un dezembra mehnešči; c. par produktū aifweščanas un pahroschanas, tā arī nodoflu naudas eeneščanas laiku: nahfofša gada janwara, februara, marta un aprila mehnešči; d. peh 1. libdī 15. majam katrai gimenei pīnigi ja-nomafā wifas malfafšanas; nefamafšajis terminā wifas nodofšanas waj ari famafšajis tikai weenu wina datu teel netik ween fobīs ar peži dalderem, bet wehl no wina peedfihīs parads zaur ihuhtupeščanu.

10) Iznemot wīdmineto nolitto malfafšanas taksē, kolonisti ir atswabinati no wifem ziteem krona nodofkeem, pee lam tee ir atswabinati arī no daschadām neparešbetām nodofšanam, la: saldatu forteščanas, schluhtem, fīanzijas un pasta nodofkeem un daschadās promijanta doščanas, bet wīnem jaiipīda wifas us semes gūščas klauščas, semes nodofku weidā, tā: zefu taksēščana, mahžitaja un foletoja uftureščana, tā arī bafnīzās un mahžitaja muiščas ehtu labofšana un buhwe, jo schās klauščas koloniju maf apgruhtina, tā ka winas teel isdalītas famehrā ar semes leelum un ispīldītas ari no wifam zītām pee tās draudšes peederofšām muiščam.

11) Tahdā lahrtā kolonijai teel usdots peeweenotees jau Reepfātina draudšē efoščai bafnīzai un fefwīščas bafnīzās nebuhwet, tā arī neturet fefwīščā mahžitaja.

12) Upēs un eferōs, kuri atrobas waj tel zaur kolonijas robeščam, kolonistēm ir bīhw swejot un isleeto wīnu uhdens peh patifšanas bez taksē noteitās malfas, zil schai semei us tam teefbas beš fīabdeschanas laimeem.

13) Us Hīršču un Hēlfreīchu muišču krogu, teefbas us krogeem un krogu weetam, tā agraf, patur kronis, us norentefšamu kolonijai ir preeščfrola, pee lam kolonistēm japadodās wifem us preešču no krona isdodameem no-tekumeem, kuri fīhmetōs us krogu tureščanu.

14) Hīršču un Hēlfreīchu muišču dīrnawas un no-derigas dīrnawu weetas ari patur kronis, kolonijai tikai ir preeščfrola us wīnu leetofšanu un buhweščanu, us ar ekonomiju noslehteem rentes lihgumeem, pee lam pee-weistais fīhmetās tīllas us efoščam, tā arī us wehl zeta- mām dīrnawam.

15) Bet par kolonistēm atkauts sawās robeščās isnīhīnat wifus plehīgus swehrus un putnūs, tā arī schout un fert wifus zilwela ufturai derīgus dīhweeekūs, eeweh- rojot pee tam, beidsamā gadīeendā weetejōs nofajijumūs un aturotees no medīščanas perefšanas laiktā, t. i. no aprīta līhdī augusta fahlumam. Aert un meht breefšus un fīrnas ir fīngri-noleegts.

16) No wifem produktēm un prezem, no kurām weenmehre teel nemti mūta un aģīse wīneem us wī- pahreja pamata ari jamafā mūta un aģīse, isnemot tās prezēs, kas zaur Wīnas Keisarištas Maještates Wīfusche- ligafō manifestu no 22. jūlija 1763. gada no nobofkeem atswabinatās, un wifōs gadīeendōs līhdīgī ziteem pawalst- neekeem japadodās wīspahrejai wālfīs polīzijas lahrtībāi.

17) Deht eefšejās lahrtības uftureščanas kolonisti iswehlē no sawa widus wezafūs, fochtus jeb schulzūs (срап- нивъ, охотовъ или шульцовъ), tā arī wīnus nefauktu, kuri pahrauga kolonijas fainneezīfo datu, atbīd par kolonistu tīlumību, tā arī par to, lai wīni ar sawu mantu, ihpafšī famehr wehl naw atmāfātis krona aifdewums, pee- klahjī rīhtofōs, nemaitatu un nefīnīhīnatu wīnu, isfchīr wīnu starpā iswehlfīščās domu starpības un fahfībības un laut ari lahds palītu nemeerā ar wezālā spreedumu, tad tomehr ne mafāt wīnam-tam, la preeščneekam, japarahda zaurība, lai gan nemeerā efoščam ir teefiba sawu leetu zaurīstīfšanas deht stahdīt preeščā ekonomijai jeb ari, fīatot peh apstahfkeem, gubernatoram: tahdās leetas, fūras peefrīht fahfīnatai isteefšanas lahrtībāi.

18) Rā kustamu, tā nekustamu mantu mantofšanas leetās, wifem kolonistēm beš isnehmuma ir jaeewehro no- tekumī, kuri tīfs isdoti no aifgabdnēezības kanzelejas wī- pahrižu kolonistu lītumu weidā un fo ari fchee noteikumi pa datai nenoteiktu, latrā gadījūmā naw bīhw nefb pah- ſcham fainneekam, kuram seme teel nodalīta, nefb ari wīna mantīneekam mantoto semes gabalu nefb pahrdot, nefb eefīhtat, nefb apgruhtinat ar paradeem, nefb wīspahrižu wīnu fadakt — jaunā kolonijā wīfam japatek wīnas pīrmā fahlahwā; latra ar wīdmineteem nofajijumeem ne- fāfānoščā rīhtofšanas ir eestātamā par nepīlīnpehīgu.

19) Leetās, fūras pagehr teefas ismekleščanu, tā ari pahrlahpuma leetas, kolonisti ir padoti wīspahrižam, tā semafam, tā arī augstām teefas instanzem līhdīgī ar zī- teem pawalstīneekem.

Barēfās fcha kontrahā noteikumu un punktu ispīldī- ſchanas deht tas ischētrōs, peh fatura weenadōs, eefemplarōs isgatavōis un weens no wīneem Dranienbaumā no wifem kolonistēm parafīstis, tīhs pahreje eefemplari parafīstīti no manīs, Wīnas Keisarištas Maještates ekonomijas gal- wenā direktora, apfcheletri ar Keisarištas ekonomijas seh- gelī un isfneegti kolonistēm.

(Lurpmaf wehl.)

Kari pee daschadām tantībām.

(Beigās.)

Kari Amerikā.

Pa gadu tuhtofšchem zilwelu rahfas sawā starpā weena ar otru tā fājauščas, un wīnu iszefšanas ap- fīahra ar tabdu tumfību, la uftīhmet kaut lahda zilwelu tīpa moralīftu nogīhīti ir fotti grūhtī; gandrhī it wīfur isnehmumi breefmīgā lahrtā pahrtāu, lītumu. Tā pee Zafmaneeščem un Australeeščem mehš fāfapām finamu eedfīmtu nefāfdrū fīezību us brunneezīftu augstīrdību; pee Polīneeeščem — finamu godpahrtību un zilweezīgūs instīntūs. Amerikā, isnemot fenōs Perueeščus, kari ee- wehrojami zaur sawu nefchehlīgo rakfturu. Neaprobeščota wīltība ir kara mahfīlas pamats, un uswarai usleek front wīnešchehlīgā zefīrdība. Polīneeeščā behrnīščas weeglahrtības weetā pee Amerikāna beešči stahjas līga apdomaščanas. Pahfīstami peemehri, la Perujās eedfīmt- neekī fagatawoja dūmpi pret Spāneeeščem, wefelus 20 gad- ūs, un Gran-Čhalas Indīani ispehīta lahdu Spāne- ſchu zeeftofni 2-3 gadūs no weetas, pīrms tam usbrūta.

Peē tam nezilweezība pret uswareteem wīfur parah- das wīleeklatā mehā, un zeeftīrbība jo fīhī apdomata. Pampafu Indīani wed karu līhdīgī Mongolu fāigumeem; karu wīni usfahī weenīgi ar noluhfu, isfīstau Amerikās Čautfchus un Spāneešču kolonīstūs. Sirgu bari wīneem noder ī preešč jahščanas, ī preešč ufturas iswadafšanas. Wef ap- fufšanas wīni jahda pa pašchajeem klajumeem, laifu pa laikam pahrmāināmī sawūs fīrehjejus, bet labatōs uftāupa preešč kaujas.

Čwarānījī, jeb wīspahrim Brāfīlijās eedfīmtneeki, wēda fāwā starpā nebeidsamūs karūs, buhdami weens pret otru dīfīmī „eenaidneeki” — nofauktums, kuru ewēda modē nefen lahda leela Čiropas tauta. Wīni nepafina nefahdūs pameerūs. Pa amerīkanīfti, wīni līgī uggluh- neja fāweem eenaidneekem, eekam teem usbrūta pa ee- ſpehījai jo nečauščī; un tōs apfāudāmī wīni leetoja ari fobūs. Ja nebija eefpehījams nečauščī usbrūkt, tad abas pufes eepreešč kauščanas kauja, klauftījās, apdraudejās wefelām deenam, homerīftās runās weeni otreem atgahī- nadāmī, la wīni preešč tam apehdūščī sawa eenaidneeka draugūs waj rādīneekūs. Ja lahds eekīwā guhštībā, tad lahdu laiku ar wīnu apgabjās labī, guhštītam dewa baga- tīgu barību un pat fēewētes; peh tam finamā bīhīdi wīnu nolahwa un apehda, ar wīna afnīm eepreešč ap- fīajīdamī sehnūs, lai tee fūhtu jo duhščīgafī. Guhštītāis no sawas pufes pret eenaidneekem isfurejās nīzīnoščī un dīeēdaja nahwēs dīeefmu, kurā tās fāweem eenaid- neekem atgahīnāja, zil pretīneeku wīnšč lahdreif apehīdīs.

Tahdās eeraščas bīja Amerikās leelafā dafā un Moflens tās wehl nefen atrada Kolumbījā. Rā redfēm, tad ari feneem Mefīkaneem bīja tahda eeraščā. Rās fīhmejās us Seemeč-Amerikās Indīaneem, tad tee nelad ne ehda fawūs wangīneekūs, wīsmās tad ne, tad Čirop- eefchī to eekaroja; bet par to tee fīhīdīnāščanu bīja padarījuščī par mahfīftu. Upurīs, pee fīaba peefēetē, dīeēdaja sawu kara dīeefmu, famehr wīhzeščī, fēewētes un behrni wīnu graifīje nafcheem, ploščā nageem, zepīnāja us fwehloščam oglem u. t. t.

Peh 1. Indīanu uftāta, eefkūht wangībā, lautees fefwī nofaut, ir breefmīgās neweifīlības fīhwe, kas aptumfcho kara wīhra labo fāwū. Tāpeh ari wangīneekūs, kuru fāweji tura par muhščīgt apgabnītu, preešč wīneem ir tīkpat tā miris. Dīeēdā ja uftāwēretājeem bījuščī leeli fāudejumi, tad wīni Čenofahwā wangīneekūs, bet no- wēda pee sawu nofautu kara wīnu teltīm, atfāudāmī teem weenlahrtīchī eeneem nelāiku weetas, ja pehbejo atrātnes bīja ar meeru, tōs ujnemt. No tā bīhīfcha wangīneefi

lūmā, kur, tā jau teifis, fotel auffs uhdens no poleem, fīpat tā atrodāmī semeļu pola augi mehrenās foflas fālnu augftumōs, tā tad tur, kur walda polars klīmatis. Tā tad ari no dīhweeeku wālfīs ispehīščanas deenwīdūs pola apgabālā atkaras problema isfchēščana, waj polarōs ap- gabālōs, semei atdīeestot, līhdīgōs apstahfīdōs weenadi at- tīhīstījuščes finami weidī no fopejeem zehlonem, jeb waj fchee dīhweeeki wehl fcho baltu deenu ismainās pa fāltā- jam dīftumu ftrahwam.

Par deenwīdūs pola klīmatu mehš tagad wehl newa- ram it nēla teift. Murrejs domā, la aplahrt deenwīdūs polam walda augstis gāifa fpeēdēns, famehr fchīm aplahrt wīrē jūhras atkal semē, tā la no pašča wīdūtšča, tas ir deen- wīdūs pola gāifs fīpīri pīhstī us wīfam pufem un tā raba Deenwīdūs ledūs jūhras daudfīnatās breefmīgās wehtras. Atbāfīdamees us fūgu nowehrojumeem Neimayers domā, la jūhras rīnkī aplahrt deenwīdūs polam wafara zaur- mehā ir par 10° aukftata, nēla fēemeļu pušlobē tāi pašchā plātuma gradā. Tagad nu zetas jautajums, waj seema war buht famehrīgt un ir fīlātaka, jo līhdīfchīnejee noweh- rojumi fīhmejās us jūheu, kurā pretejības aifweenam pa- rahdās lehnatās. Tad ir wehl jo swarīgās jautajums, waj jūhras rīnkī zeeatājā kodolā naw apstahfī, kuri noteiz klī- matu zaur to, la ledūs plāščajeje augftumi us leju fchūht- damī warbūht fāzet fīltus wehjus, la tas beeščī eewehrotēs pee Grenlandēs eefchēfemes ledūs fraujās? Par to mehš tagad wehl it nēla nefīnam, jo trūhstī wehl meteoroloģīftu nowehrojumu pa fēemas laiku, tāpat ari nowehrojumu no semes un ledajeem wīrē tās.

Magnetīfti nowehrojumi no deenwīdūs pola apgabala ir wifai neezīgi. Aif 40. deenwīdūs plātuma grada mums tahdī tīkai finami, kuras Hofš isdarīja jau preešč 50 ga- deem, bet kuri tagad palīfūščī jau glūščī nepeeteefoščī. Ja nu magnetīftee nowehrojumi pee poleem pašči par fefwī jau fotti swarīgi, tāpeh la magnetīfto fpehlu parah- dības tur ir fotti fārefchīgītas un ftraujās, tad lahrtīgi meh- rījumi jau ari wajadzīgi preešč praktīfās fūgneezības, lai waretu pahrlahot magnetīftās fārtes un nodroščīnat jūhras zetus. War domāt, la fchīs praktīfāis jautajums wīspīrms buhtu eewehrojams.

Par aftronomīfkeem un geodētīfkeem problemeem tahfā nerunāfchū; tā la par fcheem preeščmeteem īf deenwīdūs pola apgabala now wehl nelahdu darbu, tad ari newar noteift, lahdi problēmī tur wehl buhtu isfchīkāmī. Saprot- amās, la buhtu no leela swara, pee fēemeļu pola fchāi fīnā fāfneegtos panahfūmūs pahrebāudīt pee deenwīdūs pola. Fefwīfchī wehrtīgi buhtu fīmaguma fpehla mehri-

jumi augstōs deenwīdūs plātumōs, jo tee paplahfīnatu muhfu fīnāščanas par semes īfīftatu.

No wīfa augščā minētā nofahrtāmās, la deenwīdūs pola apgabālā isfchīkāmō problēmū ir tīk daudf, la weena eefpedīzija tōs nemās newar atrīfnat. Tas ari nebuht naw wajadzīgī; gabwenafā leeta ir — usfahft. Un la fchīs pašahfums tāfīni tagad wīstābaf īfdarams, to peerahda fefoščee apstahfī.

1891.—1894. g. Atlantījās jūhras deenwīdōs parah- dījās tīk daudf peldofču ledūs fālnu, tā to agraf nemās newareja domāt, un tāpat 1894.—1897. g. atfāf Indījās jūheš, tā la fīgadūs ledūs fālni aifwīrījās aifweenam tahfāf pret austrumeem un tagad fāfneegūščī Kergelena fālas, tur agraf to bīja fotti maf. No ledūs ihpafchībam war fīhgt, la tas ir semes ledūs, kas tagad pa jūheu peld. Rā leetas, tad ledūs fāftrēhgdams peenehmīs tahdu sparū, la tas atdalījees no semes un eefchūzīs jūhrā, tā tas bee- ſchī eewehrotīs pee Grenlandēs un tur atfābrtojas peh īl- gakeem laika bīhīfcheem. Tāpat ari fīnamās, la peh ram, tad ledūs bari īfīlādītī pa jūheu, fāfīfme fotti atweegfī- nata. Tā tad war zeret, la tagad, peh ledūs īfīhīfšanas, warēs weeglati us preešču tīkt, nēla līhdī fchīm. Wef tam jau ari no agrateem lafkeem fīnamās, la ihpafchī Deen- wīdūs ledūs jūhrā ledūs apstahfī pehīfchī pahrgrofas. Kur 1823. gadā kaptēinīs Weddels līhdī 74° d. pl. deen- wīdōs no Deenwīdūs-Drīneju fālam wāreja newafēes no- fūht un wehsta ari par wehl tahfāfu ledūs swabadu jūheu, zil tahfu ožs fneeb, tur wīna pehītefchūs jau daudf tural aptureja ledūs. Wef tā la pehdejšs laifōs parahdījees tīf bagatīgā mehā peldofchē ledūs, tad war zeret, la nahfo- ſchōs gadōs apstahfī preešč braufšanas us deenwīdūs polu buhš daudf īfīwīgafī nēla līhdī fchīm; beš tam mehš tagad atrodamees, tā Supans to fefwīfchī uftwer, fīlātā temperatūras laifmetā, tur ledūs weeglati war īfdalītees.

Rā wīdnoderīgafā īfējas weeta uftātama deenwīdu Indījās jūhra, tur eewehrotāis fīltuma īfdalījums pawē- dina us domām, la tur braufšānu neufstāwēs nelahdi le- lāfī fēmes gabali. Rād zētā jau peh eefpehījās fchīhtī un īfdarītī wīf augfchīmetee nowehrojumi, tad jarauga fā- fneegt lahdu semī, zil tahfu eefpehījams pret deenwīdeem, tur tad pahfīeemojot japapīldīna wīf eegūhtee nowehrojumi. Pawofarīs jaiļleeto mehīnājumeem, laut lahdejai wehl tahfāf fūht pret deenwīdūs polu, un fefoščā rudenī ja- ranga pa zitu zetu dotees atpafaf us mahjam.

Polarōs apgabālōs daba bagata ar wareneem fīaftu- meem, kuri us fīlātīaju aifweenam dara jo dīftu eefpaudu. Leela pretejība starp waj nefaredfāmī augftām klīntim, uh-

deni un leku, daschās nezereeti atfīhīstīta dīhweeeku rofī- ſchānās, ledūs mahfonu frahščūmūs, kuras gāifa dīfīdrumā atfīhīd tahfu jo tahfu, — wīfs tas atfāhī eefpauduš, kuras nefad neaifmīrīt. Aif tam ari tīkai Jūlijam fon Payeram wāreja eēnāhī prabhā mahfīleekā plans, polarōs apga- balūs īfpehītī mahfīlas fīnā.

Par praktīfkeem labumeem, kuri waretu fefot fīnatnīf- kajeem panahfumeem, te negrību runāt, bet peemīnefchū tīkai, la īfweenam fīnotēs panahfūmam fefojīs ari lahds praktīfks labums, laut tas ari tuhtīt nebuhtu bīhīs nofahē- stāms. Weigu beigās tāf īfturfch progresī praktīfā dīhwe- dībīnājas us fīnatnes progrefu.

Sīhnumi.

Pagabjūščā gadā nahwe no zilweezes praifja deefgan daudf upuru. Prahwīs ir to eewehrojāmu perfonu fīatīs, kuru mehš no tagadnēs dīhwo, fīnatne un mahfīlai fāfpofofcho garu fopuma īfdeefšam. No flaweneem fī- natnu wīhreem īgabjūščā gadā us muhščīgu dūfu aif- mīga Grīgorījs Čaharīns, flawens medīkīs, agraf profes- ors Mafkawas augftolā; Čhīls Pēans, flawens fīrurgs Parīfē; prof. emer. Dr. Georgs Dragendorfs, eewehrojams fārmazeitīs, agraf profesors Jurjewā; Dr. Frīedričs Benfers, agraf anatomījās profesors Erlangenā, līhdīdarbīneekīs trī- kīnu fīmības atrāščanā; Dr. Salomons Strīkers, wī- spahrejas pataloģijas profesors Wīhnē; Dr. Ernsts Tafden- bergs, eewehrojams zooloģs, profesors Gālē; Dr. Rudofks Leufarīs, zooloģs Leīpīgā; profesors Keopolds Krugs, dabās pehtneekīs, mīrīs Līchterfeldē pee Berlīnē; Dr. Ferd. Kohns, fīhdu fīfīoloģijas profesors Brēfāwā; Frīeburgas fālnu akadēmījās direktors Teodors Nīhters, elementa īndīja atrādejs; Dr. Herm. Bogels, foto-fīmījās un fpektal-ana- līfes profesors Čharlotenburgā; Ernsts Čamels, frantfchu wehfturneekīs, Parīfē; Dr. Georgs Wīhlers, fānftrīta peht- neekīs Wīhnē; Dr. Frīedr. Mīllers, walodneekūs uu etno- grafīs, profesors Wīhnē; Eduards Belamījs (Bellamy) Amerīkanu rafīneekīs; Čhāts Sen-Serš (Saint Céré), ee- mehrojams frantfchu awīfneekīs, Parīfē; Stēfāns Mā- larīmē, eewehrojams frantfchu dīejeekīs; prof. forš Dr. Georgs Čberfs, flawens eģīptoloģs, romanīftis; Teodors Fontane, Wāžu dīejeekūs un romanīftis, Berlīnē; Konrads Ferd. Meyers, kreetnīs Wāžu līrīkīs un nowelīftis, Čhweīzījā; Aug. Fīfchers, wehfturīftu ainu glesnotājs, Karlfūhē; Benjāmīns Wōjtē (Vantier), glesnotājs, Dīfēldorfā; Ed- wards Berns Dščons (Barne-Jones), eewehrojams Angļu glesnotājs, Londonē; Pjers Pīwī-de-Čhawāns (Pavi de

bet nelahdeem šīs pahmetumeem, zihnas pret saveem bijušcheem tautescheem, kuri gan no wineem atšafas. Ja drihsti tizet Scharleu'am, tad sabedrišlās šaites starp weenas žilts lozeleem ir toki wahjas. Zhveens žilts lozellis bija pats šaws lungs; ja winam patika eet libdīs lazd, tad gahja, ja ne, — palika mahjās. Vef tam Indijani karus weda bet it nelahdas brunneeziflās augstīrdības. Nofaut, foguhstī, noslāpet jo leelatu pulku eenaideeeku, jo labal, pee tam nepafāudejot šawejus, — luht, ko tureja par šlawas augstāto idealu.

Tahdu pašču godprahības truhumu, tahdas pat eeraščas atrodām Siltā, Amerikas tahlās semelēs. Šchi apgabala žilts, kuras nerimstofchi aptarojas, nelad neubuhl atklājis, un winu kari naw nelas žits, tā tilai wefela rinda šlepkawibu, kuras isdara ar aplaupišchanas waj atreščchanas noluhfu. Atreščchanās noteel pa australisti, pretim jeb kurai talsnibai. Leelata leeta — nošst tahdu žilweku, kurfch peeder pee naidigās žilts; wihreeti par wihreeti, seeweeti par seeweeti.

Beigās mums wehl jāšafa tahds wahrds par Melīku un Peruju, weenigām walstim, kuras Amerikas eedfimees bija šafneedīs deefgan augstu žiwilfajijas pahpi, kaut arī šchi bija wairaf melanista nekā moralista.

Kas šimejas uš apeščchanas ar wangineekem, tad Melīkani, istureschanās bija neščehliģa. Pee wineem, tā wifur žitur, religija apstiprināja rahšas afnščahrigos instinktūs. Melīstas deewi šahroja afinis, un lai winu šahri apmeekinatū, tad tifa wesi beģala kari. Beigu beigās pušiwilfietais Melīstaneetiš nelo neišščahrigās no Brasīlijas meščana. Wifsch tāpat tā pehdejais nobarōja wangineekus ar noluhfu toš wehlaf apehš, gahdabams tilai par to, ka upuri tēsa preesteri un upuris tifa listis preeščā deeweem. Preesteris, ar obšidona našča palidžibu, mehdi šwehšwinigi uščahlet upura tukhtis un israut širdi, kuru tad nošta elfa preeščā. Wangineeka ihpofneekis aifnefa atlikumus, lai toš wala apehstu. Zhweenā žemā bija milšiški sprosti no beeseem ošola deheem; šchajōš sprošōš barōja wihreēščus, seeweetes un behrnūs. Upurejāmā žeremonijās preeščā isfura deewella bija žitadas. Daščereif wangineekam pat dšhwam nobhroja ahdu. Dezlatlipoša jeb grehlu noščehleščchanas šwehšōš upureja un pehž tam apehda šlaistu jauneki, kuras preeščā tam wefelu gadu lahwa ishāuditi weerwifadus preeščā. Waj šchāi afinainā eeraščā nebuhtu eerogama barbarista alegorija, kura wifu žilweku preču isihžina? Pee tam šchi žeehšidiba pašahweja blakus ar mahšištu kara organizāciju. Melīkani armijas šadaliģās korpušōš, pa 8000 žilweku korpuš atkal puldōš pa 300—400 žilweku. Bija arī nazionala šlaga, kareiwju iščini, šingra diščiplina, eewainoto šimnigās u. t. t.

Kwitščhuna jeb seno Peruješču kara organizācija arī bija eewehrojama. Wineem bija libdīs 200,000 karawihru, kuras katrā briedi wāreja šubiti uš eenaideeku. Kara šephs šahlahweja iš korpušēem, bataljoneem, rotam ar daščahdaščah preeščhaneem, šahlot no šaprafa un behšōš or pašču Anu — wifšomandeeri. Eerošči bija buktas un šlōpas, šhiti, špiki, žirwi, ihš šchēhpi, pagatawoti wifš no wāra; tošču šhiti un buktu galōš beešči bija nosmaileti kaulu gali, jo almenu laimēts wehl bija aifšahjē pehdōš. Ar ehadām leetam labi apgahdātas magafinas, šinamā attahlumā weena no ošras, kora laišōš šalpoja armijas wājadšibom. Wahrdū šahot, wifa Melīstas un Perujās aprašlita organizācija, isnemot pulwieri, toki libdšinajās tagadejās Eiropas šahrtibai. Peruješčheem šalnu augstums bija arī žetolščhni, telegrafistās ugunis, pašla šistema. Rā jau wifš semalās mahšlās, tāpat arī

nolaufchanas mahšla drihši šafneesja jo augstu pilnības palahpi.

No wifšam žiwilfietām tautibām kwitščhuna aifschihrās žaur kara eeganleem un apeščchanas ar foguhstiteem. Kwitščhuna nelad nelarōja, tā Melīkani, lai šaweem deeweekem šadabuhfu žilweku upurus un toš tad apehstu. Peruješču kari šawā šinā bija krusa kari, kuri žetas aif religiošās greifšchibās. Wet dāudš žehlati ir wesi karu idejas deht, kaut arī nepareišās, nekā uščlātit par kara mehri šemes gabala eeguhščhanu waj šaiminu paweitščhanu. Kwitščhuna žentās isplahtit šawles kultu, bet šchahbam weenu no wifšewainigaleem kultēem; wifšpirms wini raudšija pahleezinat; tad šuhrgahwigam šaiminam peeteiza karu; pee tam jau eepreēšč padewa šinu par uščruffchanu un no upwareteem praščja tilai padewibu. „Šawus eenaideekus mums wājaga šaudjet“ — šajija tahds Perujās pawehšneeks, — „žitadi buhšim wainigi pret seni pašcheem, jo drihšā laikā wini buhš mušjeje libdī ar wifu, kas wineem peeder.“ Pret uswareto deeweekem Peruješči nelad neisture jās nižinoschi, toš pahrweda uš Rusfo, kur bija tahds tā Panteons. No tam redšams, ka Perujās rahša bija augstāka par wifšēem žiteem Americaneem.

Kari pee Mongofu tautam.

Loti gruhiti šahstahdit šew pareišu šahjēgumu par rahšas wifšpahreju raksturu. Tomehr šahhdšinot dāudšus nowehrojumus, kuras isdārijušči dāščadi behitāji un kuri nereti runā weens ošram pretim, war šadabuhf dāščas wadofščas šinas. Pamatōšotes uš dāudšām šinām, janahf pee gala špreeduma, tā neraugotēs uš dāudšajēem Mongofu eeburumeem, kuri wehl naw isfudušchi iš Eiropas atminās, šchi rahša, wifšpahrim nemot, ir wifšmaf kara šahriga no wifšam žilwezes rahšam. Tainišō, ne wifšas dšeltenās kraščas tautas ir lehnigās, šarj Mongoli un Mongoli ir šaršiba, eewehrojot wehl to, ka dšeltenās kraščas rihps ir žilweku dšimuma wifšleelakais un ka wina tautas naw šafneegufschas weenadu žiwilfajijas pahapi. Turkent wehl tagad ir afnščahrigi; pret šaweem šaimineem, Peruješčheem wini isfuras tā pret mešča šwehreem; lai apmeerinātu deewus, wini upurē wežus žilwekus. Daščas Butanu žilts mehšō šaršōst uščruffumus pa naktim, apehd šawu nolauto eenaideeku atnās, no tautēem isfaiša šwezes, kuras aifdšehina elku preeščā, no nolauto šawleem isgatawō šabules, kamehr galwās šausus, šudraba apaltus, leeto par dšerameem tranšeem. Wehl tagad šajgufu Mongoti aplauj šawus wangineekus, wihreēščus un seeweetes, wežus un jaunūs. Wahrdū šahot, šchās tautas wehl atrodas barbaru laimētā, kurfch japahrdšihwō wifšēem žilwezes tihpeem; bet ir arī atkal deefgan dāudš tahdu šhjmju, kuras leezina par winu meera miblēšibu.

Laplāndēšči beešči štrihdas, bet nelad nelarjas un štrihdōš nelad neleeto naščus, kuras tee pašahwigi nehšā šahst. Lu-šču-šalu apdšiwotāji, tā leelas, it nebuht naw kara šahrigi. Wineem nēmaj naw eerošču, ne uščruffkamu, ne atgāinajumu; žetotājam šallam wini apgalwoja, ka nēmaj nepašhōst „ara, ne no peedšihwōjumeem, ne no šenām teitām, un wifšai štrihnitomees apšlāija Eiropēešču šchaujamos rihšus un Malaješču duntšus.“

Wifšwairaf žiwilfietās Mongofu tautas arī loti maš žēna karu. Šinā šaldā amatš ir Mandšureem peederigš, kurfch pahreēt no tēhwa uš dehtu: Mandšuri tur isfaišiti pa daščadām weetām un gandrihš nēmaj nēšajauzās ar weetejeem šemtopeem, kuri šchōš žilwekus nižina. Kara pulkūs šomandē mandarini, pa leelai dāšai šineešči, kuras tāpat eegē pehž ešfameņa tā žiwilos mandarinūs, kuri aifšweenam augstāki par pirmājeem.

Keifara waldbiba šaldateem dod tahdus preeščhrafstus, par fureem leelāš dāšā Eiropas generāfu tilai pahriņētoš: tā rakšitīs preeščhā, šinas armijas šchaujamo rihfu walšatajeem aifšahst aušis ar šokwiltu. Dašči šinas armijas šhltumi arī ir wifšai dihwaini. 1892. gadā šineešču šaldāti eešč Ming-Po, pa nakti uščruffdami Anglu kara špehšam, galwā peestiprināja aifdšehinātus wehšlukurus. 1851. gadā wini atgāinajās šawās štanstīs, kuras no preeščhās watejas un šawās dšchontās, kamehr neišwahja ššchānās ar duhrem un kamehr nebija winu štanšim apseētš aplahrt, un tad tas notika, tad wini atšahja kaujas šlauku, šahdedamees par eenaideeka šlehdbibu.

Wahrdū šahot, šineešči pašāudejušči wifu šwehribu pee uščruffchanas, bet wini naw arī pahžehšchēš libdī augstākam juhtam, kuras padara par žilweka peenahšumu, ušupuretes wifšpahrežā labā, tad to praša apšahhki. Šineešču tikumības attihšiba naw pilnīga. Bet šchahdam šineeščheem šudušchi dāšči lošifki instinktī, bet to weetā naw šahjūšchēš šahdi augstāki pahudinajumi.

Eeraudšidami eenaideeku, šineešču ofšjeeri un šalbati apreibinajās ar opiju un par dšimtenēs interesēm wini nēla nebehdā. Žim redšot tikumības šepška wineem pawifšam truhstī. Wet par to wineem ir arī kreetnās ihpāščhibas: wini špehž ilgi aifšahwetees, wineem ir isfuriņa, weifšiba, pahleeziga padewiba, tahda pat pahzeetiba, ar kuru wini waj šmeedamees panes badu, šlahpes, negaišu. Ir dāščadās duhščhibas, peemehram, mešča šwehra duhščhibā, kuras žetas no weenkahriščas rešlešiwās dāščibās, un tihri žilweziščā duhščhibā, domajōščā radijuma duhščhibā, kurfch no labās gribās ušupurejas augstāku interešču labā. Šineešči pašāudejušči pirmo no tikumifšēem špehšēem; otru, tā redšams, wini wehl naw eeguwfufchi.

Kari pee baltās rahšas.

Baltās rahšas dāščadās nošares, tā arī žitas žilwezes grupas, dāudš pahrgrošijūščas, dabujūščas dāudš peejahšumu. Lai dabutum pareišu šahjēgumu par baltās rahšas pirmatnejo raksturu, tad mums jāgreēščas pee winas pagahņes. Senās Indijas koreem jau bija neščahubami augstās tikumības raksturs, kuru gan leelākā dāšā tagadejo Eiropēešču nošaktu par glupibu. Tā pehž Manu šikumeem bija aifšleegis leetoš fogifietas, šobainās un aifšdegofščas buktas. Litumi pawehleja šaudjet neapbrunotus un eewainotus, un toš, kuri pašči padōšās. Šahneeks waj kareiwis kara ratōš lai nenofanē eenaideeku šahjereku. Bija aifšleegis uščruff nogurufscham, šemē gulofscham, aifšmigufscham žilwešam, tāpat arī behgoščam kara wihram, waj tam, kurfch jau žihnās ar otru. Ušwareto šemi wājaga žeenit. Šagahdā par droščibu preešč wifšēem eedšihwotājeem; ne ušwareto šikums, ne wini tihjibu wājaga pahrgrošit u. t. t. Wahrdū šahot, Manu šikums mehš akrodām wefelu noščajūnu šchajumu.

Birmānejis žilweks, pee tahdas rahšas tas arī neš peederēt, it tilai meščā šwehš. Šchāi šinā arī baltās žilweks naw augstāks par žiteem, un winam bija waj par wehl tagad ir tahda pat aifšahhribā, tā šmaran šnošjaneem. Pahlabau redšēam, tahdu žilwešās pahapi tifa šafneegufchi šeme Indēšči, bet wifšpahrim kumajōš wifš afinainatā wehšure, — tā ir Kreēšču tautas wehšure. Tāšču wifšnišlakās eeraščas karā ir šubdeem, jeb wifšpahrim šemiteem. Rā iš bibeles šinās, Šchidi pehž ušwaras aplahwa wefelas žilts, nešaudēdami pat behrnūs. Šins, Medēešču ušwahretājs, pawehleja peešī krusā winu karali, šcha šewu un šepšinus behrnūs. Tai laikā wehšdšiba bija wifšlabalās liktenis, uš kuru wāreja žeret ušwaretājs.

Ne wairaf žilweziģi bija Romeešči. Arī winu wehšure bagata ar neščehliģās afnščahribās peemehreem. Atgahdāšimees peemehram, tā duhščigais Tis aplahwa Šchibdus (Zahšepš šawā rakšā „Antiquitates Judaeorum“ un „Bella Judaeorum“ šafa, tā Romeešči aplahwufchi 1 mišjonu 100 tuhštōščus žilweku), un nemēstīgais Julijs Žezars apšta Galeeščus. Šchajā šinā tagadejās Eiropas šronitās, šahlotēs no Romas grimščanas libdī muhšu deenam, šahšla leetas, par kuras ujnahf šchahšchālas. Nēmaj nerunānot par dšuhmajēem widūs laikēem, peetišs norahdot uš šimgadejo karu šranžijā, trihšdeimigadu karu un Magdeburgas išpoštšichanu Wahžijā, breēšmu dārbus, kuras Španeēšči pašahdāja karā par Niderlandu neatšaribu, breēšmigās pilšehfu išpoštšichanas, pa kuru laiku šlepkawības, šahdšības, šeweēšču mošičhana bija atkauti un šlawejami darbi.

Un wehl tagad wifšwairaf žiwilfietē Eiropēešči šlatas tā uš neeleem uš šemaku rahju isšlaušchanu. Tāšmanijā Angli augstām afnim isihžināja eedšimās rahšas, ar eepreēščheju nodomu un bibeli rokā un nebuht nešawaldidami šawus afnščahrigos instinktūs. Peemehrus war peewešt tuhštōščheem. Amerikas waldbiba ne reiši ween iššofšija godalgas par šarkanā Indijana nahwi. 1749. gada 2. oktobrī šallšalkās gubernators, šornwalifš, iššofšija 10 ginhjas par itweenu nolautu, noslāpetu waj šaguhštiti Indijani-mitnātu. 1763. g. augustā 10. deenā gubernators Amheršts (Amhurš) pawehleja Indijanus nešuhštī, bet toš nešahwet.

Mehš turam par negehliģām eeraščam pee dāščām pašahpališchām dšeltenās rahšas tautām, tā pee šineeščheem, kuri wehl nešen šaweem kara wihreem par itweenu nogreestu, neapšahdētū un labi ušglahajūščōš eenaideeka galwū isdālija goda šimes par duhščibu. Wet arī dāščus gabus atpafat tahds šranšču generalis, aplahwis štalijas patriotus, telegrafeja uš Romu, tā „Šchafso plintes ešot dārijuščas břišnumus“, un 1870. gadā Wahju „šchās prahtotājas tautas“ kara špehšs apšchahdija šranšču pilšehstas, aplahwa šawwafneeku šwehšneekus u. t. t. Wrahfu karus jau nēmaj nepeeminešim.

Wahrdū šahot, tagadeje Eiropēešči, kuri tā lepojas ar to, ko wini behwē par „šawu žiwilfajiju“, wehl atrodas tilai druhšu miščhinatā un apšehpā barbaribā. Lai tikumibā, kreetnibā, žilwežibā, tainišibā panahstu tilai žeturto dāšu no tā, kas šafneegis melanistis išgudrojums, tad Eiropēeščheem wehl jāšrahdā toki dāudš.

Chavannes), šlawens šranšču glesnotājs; Inašš Wifmarks, bijušchais Wahju šanzlers, eewehrojams diplomats, mir. Fridehšrūhē; Dšchōš šaulers (Fowler), eewehrojams Anglu inžinēers; Heinrihš Žellers, šlawens operetu komponištis, Wihnē; Iščeharš Mošfi, eewehrojams tragifšu lomū špehšlētājs, Itālijā; Heinriš Bešfemers, wifš pašaulē šlawens tekništis, Bešfemera tēhrauda atradeiš Londonē; Heinrihš Weifšers, Seemet-Wahju Loida (Šwaifonu šafēdribas „Norddeutſch. Lloyd“) un Bremeņs bankas dibinātājs, Bremeņē; grafs Dešjanons, iģgādejš ministrs Kreewijā; grafs šalnokšis, Austrijas diplomats; Wifšams šladštons, eewehrojams Anglijas walšs wihres; generalis Iščhernojēws, šlawens kara wadonis, šlawofils, Moģitēwā; Austrijas keifarene Elijabete, augsti iģlihtota, humana waldneze, Heines kulta pahālihtāja, žilwezes labdare, mira žaur šlepkawas rolu Šchēnewā; Doničas šaraleene Luifsa, Bernštorfas pili, pee šlophenģāģenes, bet tam wehl dāšči žili, mašaf eewehrojams walšs un šinatnu wihri, mahššineeki, rakšneeki un plašchi dāudšinatī žirgotāji.

Gerharts šauptmanis atkal apšahwōš ar šriļparžera godalgu! Preešč šahdeem gadeem Gerharta šauptmana „šanelei“ (tulłota arī no Apšāšijas latwifšti, nodrukata wifšpirms „Mahjas Beesj“ un tad isdota arī grabmatā) tifa peepšreeta šriļparžera godalga. Tagad nu šchi 2400 gudēnus (apm. 2000 rēl.) leelā godalgā peepšreeta šauptmana jaunatājam darbam „šuhremanis šehščels“, jo tas pehž šriļparžera godalgas peepšreedeju (to šarjā wairaf profefori) domam ešot labalās dramatištās raščojums, kas pehdejo triju gadu laikā isnahžis Wahju walodā un tahdam tad peepšreetašama mihētā godalgā.

Labprahtiģis luhgums: noteefat uš nahwi. Nēšen Beģradās augstāšajai teefat, tā ahšjemju laifrakšiti šino, nahžās iššpreest šawadu luhgumu. Eerādās šemeekes, Akefšš šufowits, un eefneedja teefal luhgumu, lai winu noteefajot uš nahwi. Šahlumā teefnešči luhdšēju notureja par wahjprahtiģu, bet šufowits iščlādēroja, ka wifsch nebuht ne-efot wahjprahtiģis, bet ešot toki nahbags, newarot atrast nekur darbu un tapēhž ešot nolēhmis miri. Šemeekel iš šawā weentēfšā eedomājees, tā teefam peenahšōtes šatru, uš wina luhgumu, noteefat uš nahwi. Teefnešči, protams, iščlādēroja, ka wina luhgums newar tikt išpildibis. Wet gahjeens uš teefu nahbagam tomehr atneša šabumu. Teefnešči šarhšōja dāhwānu laifšchānu nahbagam par labu, kurai bija labās šemes, tā ka šemeekel iš atšahja teefas namu glufchi apmeerinātš.

Miļiis. No Londonas laifrakšiti šino, ka tur šahdā žirfū rahdotees šahds 8 pehdās garšč miļiis. Šafans Mi,

tā miļi šau, Eģiptēes, dšimtis šahdā šairo preeščpilhēhtā. Wina garums uš mata libdšinajās 7 pehdām 11 zollam. Šad miļiis noslāhjas šahdam parasta auguma žilwekam blakus, šlātš šajē šmeekūs. Miļišcha rola 12 zollas plata. Ali ir wehl jaunš un waruhht wehl augš. Ali newar peefšlāitēes pee deewbijģajeem muhamedāneem; par winu eet baumas, ka tas šatru deenu išletojot pudeli degwihna. Šahdreif wifsch 4 štundu laikā it omuligi eefšūjis wefelas 100 glahšes alus. Ali ir preejees; wina šewa ir til 14 gabus weja.

Bada kafechi. Diwi tapšetaji mahžēsti Madride šrahdabami tahda bagata eerehdna namā, eeraudšija uš galda dārgu šeta gređšenu ar brihšanteem. Šehni no-nehmās gređšenu peefšawinatees, ko arī tuhlin isdārija. Kad wini gribēja jau aifset projām, eerehdna šewa pamanija gređšena truhšumu un šafauza šulainus. Abus šehnūs apureja un iščratija, bet bet nelahdam šefnem. Kad šehneem peedraudeja žetumu, tad weens no teem aifšinās ka ešot noriģis gređšenu. Otru šehnu palaida wafam, kamehr wainigo eefšofšija šahdā islādā, kur tam dewa dāščadās weejamās un žitas šahles. Wet wēlki, gređšens bija un palika pašudis. Tagad šcho šawado „šimneeku“ ismeklēš ar šentjēna šaru pahšhdbibu. Ja tad gređšenu neatradis, tad laikam gan otris, wafam palaištās šehns, buhš gređšenu notšehēpis.

Afmenogles ar šentjēna šareem war pahrbāudīt par winu deriģumu. Dgle pate laišč šentjēna šarus žauri, kamehr žiti peejahšumi, tā almenu un šemes dāšas, toš attura. Ja nu ogli nolēl aparata preeščhā un uš pretežā šchirima parahdās weenādejš gāišchš laukums, tad ogle laba, bet ja redšamas dāudšas ehņas, tad pee ogles peejahktas dāščadās neģegamas weelas.

Šaulaināš šeme Eiropā ir Španija. Tur gada laikā isnahf žaurmebrā 3000 štundu, kuras žilweks šaulē war šibitees. Uš Itāliju atkriht 2300 šaulainu štundu, uš Wahžiju 1700 un Anglijā šaulē špild tilai 1400 štundu. Tas ir glufchi iščlādērojami, jo Anglija ir Eiropas šlāpātā šeme, kurai 178 leetus deenas par gabu.

Nuhja ar elektrišku lampu, tā š. un W. Paštaki patentu birojs šerlinē šino, eewēša širšneezibā no šahda Amerikāna. Šchis nuhjas pōģā eerihtōia maša lampā, kura abōš galōš šaweenota ar šahdas afumulatora baterijas abeem poleem. Ša lampu grib leetoš, tad wājag tilai nonemt pōģu un tuhđat dabū no nuhjas uš wefelu štundu gāifšmu.

No eekšjentes.

a) Baldības leetas.

Par Jelgavas-Bauskas aprīnā preekšneeku ezejētis lībščinejais Jelgavas polijimeistars, koleģiju padomneeks barons S. f. Grothufs. Wina weeta par polijimeistaru nabšs Grobinas-Miiputes aprīnā preekšneeka jaunakais palibās, barons Arturs f. Behrs.

Ar Wladimira A. Klases ordeni par 35 gadu ilgu, neapvainotu deenastu apbalwoti: Rīgas aprīnā kara preekšneeks Sadowffis; Rīgas I. ezejirna nodoflu inspektors Augusts Wortmans; Rīgas-Walmeeras 14. ezejirna meerteefnešs G. Stupins; Zehsu aprīnā ahršs Dr. med. P. Geigens un Jelgawas pilsehtas galwa Teodors fon Engelmans.

Walmeeras aprīnā 2. semneeku wirtseefjai par preekšneekdetaju ezejētis teefu finatnu kandidats fon Freimans, tā „Wald. Wehstn.“ fludinats.

Walfas aprīnā polijijas kanzelejas kalpotajs Wilhelm Poliss apstiprinats walšs deenastā par II. šķiras kanzelejas kalpotaju. (W. G. A.)

Kursemes tautskolu direktors, walšspadomneeks Branzens, peh, nokalpoteeem 25 gadeeem mahjības refoā no tautas apgaifmoščanas ministra atstahšs deenastā wehl uf 5 gadeeem.

Kursemes papilbu meerteefnešs Pastuchows ezejētis par Witehstas ezejirna meerteefnefi.

Jelgawas apgabalteefas profurora beedris Borowojš pahzēlts par Reščinas apgabalteefas profurora beedri.

b) Baltijas notikum.

Kahds nopectnis wahrds amata beedreem — Kkolotajem. Rā finams, tad isgahjuščā gada 29. dezebri Widsemes tautskolotaju jawstārpeja palihdības beedriba pirmo reisi nostahjās uf sawām kahjam. Uf scho swarigo gabijumu wispahriģi, bet preekšč skolotajem it sewišķi, bija sanahjis itai pahrat par fints skolotaju, tā danu, tā kungu. Un ja nu scho wehl lahi peeflata wisus tos skolotaju kungus, kwi ar rakstu bija peeteifaschees, bet personīgi nebija atmahlušči, tad leelu kludhu netaiwīšču, ja teišču, ka itai kahdi 150 skolotaji bija interesejuščes par sawās beedribas nodibināšanu, par sewi p a s c h e e m! Rā redsat, flaits toti, loti fihjīnšč, ja eewehro, ka Widsemes gubernā apmehram 2000 skolotaju, tā tad wehl ne 1/10 datu no wiseeem! Te, warbuht, neatmahluščee skolotaji resp. skolotajas few par aifbildināšanas teifš: „es tihrumu esmu pirjis, man bija jaeet tas apraudst; es luhdjos, aifbildini mani“; waj ari: „es peezi juhi wehrišču esmu pirjis un es biju nogahjis, tos apraudst; luhdju aifbildini mani“; jeb atkal: „es seewu esmu apnehmis, tapeh, newareju nahst“; jeb wehl beigās: „gan jau es eefahščos, man wehl laika deefgan, — janoflaušas un janoflatās tā tur labi ees!! Ja, miheee amata beedri, sčee wi fi ir loti swarigi un loti dibinati atrauščanās eemefti, bet luhdju fakat man, ja Juh? atraujatees, kas tad gan lai peedalās? Ja tas noteel pee fata lota, tos gan nenotiis pee jataltuščā! Ja Jums, kam tautšču pee sčhis beedribas wajaga buht tai dhihwatā interesei, faku, ja nu Juhš aifbildinajatees ar „loti dibinateem“ eemeftem, fakat kahdu preekščijimi tad gan lai nem no Jums neeflototaji — beedri-weiginataji! Un kas gan lai winus usmudina, intereseetes un peedafitees pee beedribas, ja ne pahči skolotaji! Sčhi eemefta deht, Juhš, zeen. amata beedri, nelahdi ne-efat aifbildinami, jo pee sčhis til labdarigas leetas, Jums, tā „semes fahlij“ un „semes gahščumam“ wisadā sinā wajaga peedafitees!! Un kas tas usfihioščafatais un turklahst tas behdigakais, ka taihni tee skolotaju kungi truhša, kwi ir wispahriģi isbaudfinati un isbaudfinajuschees, tā leelatee idealisti, tautas aifstahwi un labdari!! Un taihni sčhoreij bija gabijums domu un zenteenu pareifibu peerahdit darbds!! Jeb waj teefšam starp wahrdeem un darbeem walbitu tahda plaiša, kwi nelahdi nebuhnu pahrejama, un pat skolotajem ne!? Pateefi negribetu to tize! Bet sčhis wehsums, ne-eewehriba pret scho beedribas eefstahdi?!

Warbuht es nepateefi usbruhfu amata beedreem? Warbuht wineem ir pateefi, ne-eedomati eemefti ne-peedafitees, wismaf sčhimbrihščam atureetes no peedafiščanās? Par scho parahdibu apjautajos pee dascheem skolotajem, kwi mineja sčhadus atrauščanās eemeftus: 1) statuti, peh, kureem beedriba no Augstās Waldības atwehleta nodibinat, ne-efot praktiski, jo wajadsejis dibinat newis palihdības beedribu, bet gan bebru lafi, — un 2) palihdība, kuru beedriba waresčot sneegt, buhščot loti neeziga, tadehf ne-efot wehrišs nemaj peedafitees. Uf sčhrem eemeftem lai man buhtu atkaufs atbildet sefoščo: ad 1) a. Naw pareifi, ka tee amata beedri, kureem ir zitadas domas sčhini leeta, tās (domas) patura weenigi preekšč sewis. Taihni pašā beedribā bija wimu teefšs weenahsums tās isheft un par berigām peerahdit, tad wismaf wimi buhtu peerahdijusči, ka wineem leetas pareifa isdosčanās pateefi ruh, jo, — tur naw wahrdam weetas — ir douds weeglat nebarit itin nefa, bet runat, nizinat, peh, eespehjas daudi! b. Katris no amata beedreem, kas sčhini jantajumā ir interesejees, finga, ka statutu iswehle neftahweja pirmo wagas dšineu rokā, bet wajadseja waj nu peenemi to, to dewa, jeb nefa nedabut! Wajadseja tautšču wispirms dabut zeer pamatu apafsch kahjam, gan tad wehlat buhs eespehjamis uf ta buhmet tablat, ja wajadšigs, to f-lako ehtu! Ja beedribai netruhšs labwehtu un darbineetu, tad nodibinasees gan bebru lafi, gan wi fi ziti wajadšige eeriščojumi!

ad 2) a. Pilnigi peekrihtu tām domam, ka palihdība buhs loti waja, pat neeziga, pat daudi buhs tahdu, kas itai gadišs kamehr ziti peedalās un strahbā, bet pahči nebaris nefa! Bet zerefim, ta tahdu, wismaf starp skolotajem, buhs loti maf. Zerefim, ka wi fi, wi fi skolotaji un skolotajas, un pat tee, kwi luhdš sčhim daschadu eemeftu deht, ir atrauwuschees, wisdrihšafā laifā eefstahsees pahči un mudinās eefstahsees ari zitas beedribā, un tad, tad jau pabalšis, nebuhš wairš neezigs, bet gan

taifni tahds, kahds kwi latā gadijumā buhs wajadšigs!! Jo wairaf beedru, jo leelafs kapitāls un jo leelafs pabalšis!! b. Un waj tad tee ween eestahjās beedribā, kureem nupat, riht waj pahriģ, wajadšigs pabalšis? Ja eestahjās w i s e e m, ari teem, kwi wismaf tawā nahlotnē nedomā palihdību luhgtees. Ta til buhtu slawena sawstārpeja palihdības beedriba, kur mehš wi fi gribetu itai nemt, bet dot neweens itin nelo negribetu!! Ne, zeen. amata beedri, muhfu jawndibinatā beedriba „fawstārpeja palihdības beedriba“, no lufas wajag netilweem nemt, bet ari dot, dot preekšč teem, kam pateefi palihdība nepezeefšami wajadšiga.

Neraugotees uf deefgan fihto dalibneeku flaitu, janahluščee beedri loti nopeetni stahjās pee darba un strahbaja, 2 stundas atpuhščanās laifu atflaitot, wejelas 10 stundas, no pulstien 10 rihtā luhdš pulstien 10 wakarā, kamehr jaunā beedriba bija nostahdita tā, ka tai luhdš wafaraja abrahahsejai pilnai fapulzei buhtu eespehjamis leetberigi rihtotees.

Jaunajai beeribai no firds nowehlu spehju augščanu, plautiščanu un augtu neščanu daudseem par swehtibu, bet tas weenigi ir panahšams ar labi daudš kapitala. Tadehf, zeen. amata beedri, nelawejatees itin nemaj, bet nemat dalibu pahči un mudinat eefstahsees ari zitus, un ja Juhš ar luhdščinejo rihjibu kaut kahdā sinā ne-efat weendšs prahtds, tad puhletees to labot, „tad muhfu leeta sefs, mums peeminēti jels!“ K. A. S.

Tautskolu direktori un inspektori Baltijas gubernās. Par pirmmahjības stolu usraudfības atriščibu Baltijas gubernās „Priib. Kistot“ pahneedi sefoščas finas:

Pirmos tautskolu inspektoru amatus Baltijas gubernās eeriščoja 1873. gadā. Sahlumā ezehla itai dimus tautskolu inspektorus, weenu preekšč Baltijas gubernu Latweešču dafas un otru preekšč Zgaunu dafas. Wimu pahrsinā sahlumā stahweja itai weetejās pareistizigo stolas, kuras luhdš tam laifam pahrsinajaja pareistizigo tautskolu padome. Tā tas gahja luhdš 1887. gadam, tad Waldība nolehma nemt wispahri tautskolu pahrsināšanu Baltijas gubernās sawās rokās un sčhajā noluhdā ezehla preekšč minefām gubernam weenu tautskolu direktoru, kura pahrsinā tita nodotas wisas Baltijas pilsehtu un lauru pirmmahjības stolas, isnemot pareistizigo lauru stolas, kuras tita atstahšas pareistizigo garigās walbes pahrsināšanā. Luhdš tam laifam pahrahwoščo 2 pareistizigo tautskolu inspektoru weeta minetā gadā ezehla 4 tautskolu inspektorus, kuru pahrsinā nu tita nodotas wispahri tautskolas. Bet peedihwojumi mahjija, ka pareifa un lahrtiga tautskolu usraudfiba ar to wehl nebija panahsta. Sewišķlas tautskolu direkčijas eeriščofšanas panahsums bija pomatiga stolu buhščanas reforma Baltijas gubernās, kuras isweščana prašja toti daudš darba un puhlinu, kas weenam direktoram ween nebija padarams. Tapat ari inspektoru darbiba newareja buht deefgan sekmiga; dasčds rajonds weena inspektora pahrsinā stahweja kahdas 600 stolas, tā ka inspektoram priams zehje eespehjamis tās pahrraudst neween gada, bet pat 3-4 gadu laifā. Lai newehstu sčhos truhsums, tad 1891. gadā eeriščoja wehl 4 jaunās inspektoru weetas un 1892. gadā preekšč Baltijas Zgaunu dafas ezehla sewišķtu tautskolu direktoru. Bet ari sčhis tautskolu direktoru un inspektoru flaits israhbhjās par ne-peeteefošču un 1897. gadā wajadseja eeriščot treščo tautskolu direktora weetu un inspektoru flaitu pawairot diw-lahrsčā mebrā. Tā tad tagad Baltijas gubernās ir pawisam 3 tautskolu direktori: ishiens walšs padomneeks D. W. Somščewffis — Widseme, walšs padomneeks P. D. Branzens — Kursemē un walšs padomneeks A. S. Pawlows — Zgaunijā. Tautskolu inspektoru ir pawisam 16, no teem Latweešču datā sefošč: walšs padomneeks F. Treilands — Rīgas pilsehtas ezejirni; walšs pad. W. Prawdins — Rīgas aprīnki; walšs pad. M. Popows — Zehsu, lot. pad. N. Bekbugins — Wallas, walšs pad. E. Grawits — Turjewas, walšs pad. S. Adamows — Jelgawas, walšs pad. J. Sčatalows — Bauskas, walšs pad. P. Wembers — Leepajas un walšs pad. Stebnitows — Kudrigas aprīnki.

Litumi par zetu buhwes naudam. Pagahjuščā gadā 21. dezebri, tā „Dina Ziga“ no tizamas lufes dabujuse finat, Wisaghtai apstiprinats kahds pufums, kiram leela nofihme preekšč daschadām weetejo eedfihwotaju sčhiram, proti litums par zetu buhwes naudam Widseme un Zgaunijā.

Rā finams, luhdš sčhim meera teefu eestahdes, gubernas semneeku leetu komiščjas un gubernas statifitšas komitejas Widseme un Zgaunijā tita ufturetas no weetejeem semes luhdškeem (papilbu nodofkeem resp. brunneezības lafe eemafajameem semes nodofkeem, Landesprästanden). Turpmat peh, jaunajeem nofajijumeem augščminetās eestahdes tiks ufturetas no wispahrejeem walšs luhdškeem. Peemineete semes nodofki, neklatotees uf to, tomehr tapat tiks nemti, bet turpmat tos isleetas preekšč sewišķtu zetu buhwes lapitālu sčstahdihšanas. Sčchahdā lahrtā zetu buhwes noluhkeem Widseme latru gadu eenahts apmehram 295,000 rbf. Ar minefām sumam rihfosees weetejas brunneezības walbes, kiram uftizata fainneefoššanas planu un isdewumu budščetu sčstahdihšana. Usraudfibu par mineto sumu isleetoščanu un budščetu apstiprināšanu ispidis lahda sewišķta gubernas walbes nodata un eefšleetu ministrija.

Waldofschais senats, tā „Mischf. Weftn.“ raksta, nesen nolehmis sefoščo: Lai gan peh Widsemes semneeku lituma no 1860. g. nofajijumeem, semneeku seme no muifču ihpafšneeteem newar zitādi tiks leetota, tā isnomajot waj pahredodot semneeku fabeedribu lozeleem, tad tomehr klaušbas seme, kas naw pahrdota, paleef muifču ihpafšneeku peederums un walšs deefstinu nodofki ir jamafšā ihpafšneelam un newis nomneelam.

Waldofschā senata I. un II. lafajijas departamentu topeja fapulze 1898. gada, 21. dezebri, tā „Ser.“ dšredejis, nolehmuše, ka Baltijas gubernu pagasta teefam ir teefiba, atlauc uf aifbidinu luhgumu pamata isnemt bahru naudās noguldijumus bej eeprekeščejas meerteefnešču fapulzes atkaufas ispraščanas.

Widsemes Kriminalstatistika. Rīgas apgabalteefa 1898. gada dezebri mehnefi ispreedufe pawisam 116 kriminalleetas, pirnā kriminalnoba (leetas par Rīgā, Rīgas aprīnki un Zehsu aprīnā 3. ismekleščanas ezejirni padariteem pahrahpumeem) 60 leetas un otrā kriminalnoba 56 leetas.

No Waltesera apfahrtnes. Pehdeja laifā muhfu mehščos noteel usbrutum. Keilgi atpafal uf Peterbu rgas sčhosejas kahdas 15 werstis no Rīgas trihs tehwinī israhwa diwas fainneezes no tamandā un aifbrauja ar wimu sirgu, kurfch wehl pat sčhodeen naw atrafšs.

Jo breesmigs ir sleplawības darbs pašā seemas swehtu seftdeenas pehpusdeenā, tad wi fa kristiga draudse taifas mihleflības un meera swehtus swehtit. Sčhajā wakarā tā jau sinojām, bija nodomats ar Wdāšču draudses stolas stoloneem bafnizā wakarā deewfalspoščanā uf bafsim dšebat. Weens no stoloneem, 16 gadu wezais G., kurfch dšihwoja no bafnizās kahdas 10 werstis atstatu Rihsšesera mala, Zduzēemā, isbrauja weens pats ap pulst. 1 weeneem no mahjas uf bafnizu. Keelako datu zeta gar Wadšča frogu uf Bernawas pufi nobrauzis, domā uf jauto břihtim, kuru ar saweem beedreem jauki apgaifmotā Deewa-namā dabuhš baudit. Wehl tahda pusotra werstis to beaht. Te pagetas sčnahwofča nuhja un swetas newainigam jaunellim uf galwas. Laifam no ta pašča fiteena apreibeinats, nelaimigais upuris teel kahdu gabalimu mehšā ar pašča sirgu eewests un ar 9 nāšča duhweeneem sčwahčahligais breesmu alts pabeigts. Sleplawa nowell sawām upurim fahhals un kahdas apgehba dafas, sehščas, sirgā eefščā un aifbrauz. Sirgu ar aifjuhgu wehte uf 20 rbleem. Breesmu darbs isdarīts starp pulst. 2 un 3 pehpusdeenā tuwu pee D. zeema uf leeljefa, pa kuru todeen beefš ita braukots. (B. B.)

Widsemes landtagu, tā ofijiali isfludinats, atflahš Rīgā, sč. g. 26. februarī.

No Walfas. Kronsštates Joans, tā „Mischf. Weftn.“ dšredejis, peemehmis Walfas kreeru atturības beedribas goda lozeta amata peedahwojumu un beedribas wajadšibam dahwajis 100 rbf.

Wifka pagasts (Walfas apr.) uf Widsemes gubernas semneeku leetu komiščjas nolehnuma pamota, saweenots ar Wifkas pagastu sem nosakuluma Wifkas pagasts.

No Mulfnes. Rakti, no 3. uf 4. janwari Mulfnes bafnizā isdarita sčhdība. Kahds pee Gulbenes pagasta peederigs, no zeetuma isbehdšs arestantis eelaufees pa logu bafnizā, nolapuijis leelos sudraba altara luturus, sudraba krusamto bledu, sudraba wihna kannas un zitas leetas un dewees zeta. Uf zeta netahf no bafnizās sagli fahfapis kahds strahdneeks, kurfch ap pulstien 4 rihtā de-wees uf darbu. Saglis strahdneekā fahēhšis aifdomas jaur to, ka wimšč peemineetās leetas metis no zeta sneegā, pee kam strahdneeks domajees dširbam sudraba leetu flānu. Strahdneeks atgreesees uf muifču, usmodinajis usraugu Efiti un tad dewuschees uf mineto weetu, kur atraduhji bafnizai peederofčas leetas. Saglim dšinufchees pa pehdam pafat, bet til drihš to neifdewees wi nofert. Pafatdšineji, starp kureem sewišķtu eewehribu ispelnijes Mulfnes turgonis Dremse, nogahjušči kahdas 20 werstis, kamehr beidst sagli panahlušči. Kad pehdejais eeraudšijis fehrajus tuwumā, tas nometis mehli un fahbafus un laidees behgt to waredams. Kad pafatdšineji jau bi-jušči glufchi tuwu, saglis wehl isščahwis ar remolweru, bet kad 2 mehščargi draudejušči preti sčhau, wimšč apstahjers un padewees. Bafnizā atrafta laufšamā stanga un jiti sagta rihti, tā ari isfahfātas pupas, kiram, peh, mahntizības eefstateem, esot leela nofihme pee bafnizās sčhdšibam, jo tās fargajot sagli no pafatdšinejem. Rā redšams, sčhoreif pat sčhis luhdšelis naw palihdsejis. Bafnizai padaritee fawdejumi sneedfotees pee kahdeem 40-50 rubieem. (Dina-Zig.)

No Dgres. Dgreneefi sč. g. 6. janwari, Swaig-snes deenā, fariščoja teatri ar balli. Tita uswestis: „Wif mani radi raud“, fahfihwes aina ar dšeedaščanu, 4 sehlee-nōš no Wolfa Allunana. Tiflas teatris, tā ari weefšs wafars bija labi apmekleti, tā ka isfihfojuma telpas tilko spehja weefus usnemt. Israhde noriščinās labi. Publifā dšredeja runajam, ka tas teefšam nebjis domajams, ka Dgreneefi spehščot til kreetu gara baidijumu pasneegt. Aplaufi negribeja aplufi. Tomehr publifā atradās dafšā ihfprahfint-faugi, kwi swilpa. Weftoroees uf tahdu nelabwehlibu, zerefim, ka Dgreneefi ari uf preekšču pasneegs mums tamluhdšigus baidijumus un nenogurs sawā kreet-najā darbiba.

Walmares draudse (Walfas apr.) par draudses ahrstu apstiprinats Hugons Meiers.

No Limbahšchem. Limbahšču pilsehta ir no 22. dezebri 1898. gada fahlot ar elektrifšam lampam apgaifmota. Tapat no 1. janwara eewests Peterburgas laifs. — Elektriffo gaismu dabujam no Zhiela fabrifas.

No Kahrkeem. Sčhais deenās muhs pahrsitefa sčhauščahliga bauma: A. mahjas fainneeka tehws „atrafš“ deenu preekšč jauna gada — wirti nomiris. „Atrafš“... ja, tad wimšč tad paluda? Waj mahneeki to agral mel-leja? — Uf! gruhš muhščs dascham fimgalwim — naw tur galwu peelift! Wimšč dšihwoja pee pirts masā buh-dinā — lambari un, tā stahša — seemas swehtu wakarā gahjis pehdigais maigatees... Waj isgahjis if pirts, waj wimu ari jel kahds amellejis swehtds un spirdfinajis ar tahdu swehtu kufaliti — redšams if minefā — „atrafš“, tad kalpone gahja wirti kurt. — Uf laifi! (D. L.)

No Ehrberges. Sčhins fahenšbas laifās no semfopja teel prašis daudš prahta un fināščanu. Ja semfopim truhš sčho ihpafšibu, ja tas negribes sefot progresam, nezentisees luhdš laulfaimneezības atihstibai swahwai, tad tas ari ilgi wis nespehs noturetees wis uhdna; agri waj wehlu tam buhs jalafščas dibenā. — Bet tā tad stahw ar mums, Ehrberge-scheem? Waj esam wiszaur sefojušči laulfaimneezības atihstibai? — Remar teift. Keelafā data wehl pee mums min tehwu-tehwu pehdās, strahbā ar noweozufšchem, ne-derigeem semfopības rihkeem, kas neuhht wairš neifpilda sčho laifu prašbas. Wehl nepafšštam dabas lufums, wehl mums wiseem truhst fināščanu semfopibā. No rāzionalas (prahtigas) fainneezibu wadifšanas wehl esam labi tahtu.

Zadehļ grūte laiki arī mūs peemeļejušči. Strahdneku jautajums arveenu wairak farschigijas. Strahdneki latru pawasaru arveenu wehl no Ehrberges laischas us Rīgu. Ja lahdi schimbrischam paleel tepat, tad arī tee stahw, tā fakot „us stieem“, jo no Rīgas ween fantasē. Laime, ta mums laimindš dshwo Leisch. Ja newaram sabadut Latweeschu strahdneekus, tad keramees pee Leischeem. Sinams, Leitīs jau nu gan ir leels „legmatikis“. Pee darba tas eenehro wairak prahtibu: „lehni braukš — tahki tiski“. Tomehr jafata, ta bes Leischu strahdneekem mums eetu wehl grūhtal. — Ari wisur fastopamā neween prahtiba pee Ehrbergescheem daudš lam laite. Tā, peemehram, pee muhsu semtopibas beedribas „Raschas“ listena pa leelakai dakai wainiga tilai neweenprahtiba. No eesah-luma beedribai bija prahws pulzinsch beedru un ta woreja ufstahtees deesgan sparigi. Bet drihs fahla sust interese preefch labas leetas, un daudsi greesa beedribai muguru. Zaur tahdu istureschanos panahza to, ta schimbrischam „Raschas“ dshwibas pulst it lehni un gurdeni. Wehs, luhl, wehl negribam faprašt kopibas leelo swaru un spehku. „Istahdu eet, fopā fsi“, mahja pirmāis strategistais litums. Zadehļ beedrosmees un kopigi zihnisimees pret grūhtajeem laiteem, jo tahdā tahrtā mums ir zeriba, tos daudš weeg-laki pabršpeht. Sinams, schini zihnā mums jaleeto tahdi paschi eerofchi, resp. semtopibas rihti, lahdi muhsu kontu-reenteem kulturwalstis. Mums japaplaschinā fawas fina-schanas zaur derigu grahmatu un laitrastu laischānu un semtopibas beedribas apmellefchanu. Us preefchu lai muhsu domas buhtu: „Mahjisimees un strahdasim — strah-dasim un mahjisimees!“ — Jaunam gadam aisejot, sem-topibas beedriba „Rascha“ swineja Ehrberge fowus gada swebhtus. Wispirms beedribas preefchneeks G. Weinberga lgs dewa pabrskatu par beedribas stahwolti, darbibu un sekmem. Tad pabrceedams us fadsihwi, tas starp zitu isteizās, ta beedribas darbibu trauzejot jaunās pa-audses spihstiba. (!) Waj tad teescham muhsu jaunā pa-audse ir til spihstiga? Ne, tas nu gan newar buht. Jauniba jau weenumehr ir juhtigala pret wisu, las labs un zehls. Tapat arī muhsu jaunā pa-audse ne muhsam nespibies labeem darbeem. Man schteet, G. Weinberga lgs sche issajizis nedibinatu pabrmetumu. — Pehz swebhtu atklahschanas tila uswehta Adolfa Allunana flatu luga: „Wif mani radi rad“. Spehlets tila wifai apmeerinofchi. Publikas bija farades gandrīhs par daudš.

Allegro.
No Jelgawas. Istrahdot lugu „Pabrtizibā un nababfiba“ Marijas Allunana istofes benefize sche-jeenes Wajuw Amatn. beedribā bija Trifjutunga deenā pee-wiltuse loti daudš publikas. Leelu labpatifschānu eeman-toja ar gawilem apweezinatā Marijas Allunana istofe (Marija Gobin), Trimpusa lgs (Kalejsch) un it se-wischki weefis L. Kristapfona lgs, kas mums istrab-dijas par alteeri, us kuru latra leelofa flatuwe waretu buht lepna. Preezajamees, ta Allunana lgam atkal reisi isdewees wifit pee gaismas til wifai apdahwinatu spehku, tahds ir Kristapfona lgs. Us muhsu masām flatuweem slehpias alash ihfi apdahwinati alteeri, kuras samelset buhtu it sewischki Rīgas Latw. teatra penahgums. Winge-istrahdi loti tarzeja apstahtris, ta astaru nolaida reisu reism par agru, skhda, tura gan isskaidrojama pa dakal zaur to, ta pats Allunana lgs flimibas deht bij aifawets, atrostees us flatuwees un tā trubta wisur wadoschā rola. Tomehr nahklamibā schahdas nelahrtības nedrihtstew wairš atlahrtotees.

Wefis.
Kursemes sawstarpesās uguns apdrofchina-schanas beedribas gada pabrskats par 1897./98. gadu pasnees starp zitu sefofschas finas: 1898. g. aprila 23. d. fabeedribā apdrofchinatas bija pawifam 86,786 ehtas (7938 leelšaimneeziibu un 78,848 masaku faimneeziibu ehtas) par 34,302,160 rbf. un kustamas mantas par 9,584,191 rbf., kopā par 44,886,351 rbf. Pabrskatagada premiju nandās eenemš 210,738 rbf. 35 kap., apdrofchi-naschanas nodolki istaisija 22,505 rbf. 32 kap. Waldes uftureschana ismakfoja 27,064 rbf. 97 kap. 278 uguns-grehla gadijumos par 339 nodeguschām ehtam tika ismaf-gats saudejumu atlihsfības pawifam 159,275 rbf. 95 kap., no tam 27,620 rbf. 39 kap. par kustamu mantu (kuf-maschinām u. t. t.). Nodeguschās pawifam 108 rījas, 84 dshwojamas ehtas, 70 kalli, 37 schakubni, 24 flehtis, 7 luhgu dshwinosam mahjas, 5 krogli, 2 wehja fudmalas, 1 ubdens fudmala, un 1 teefas nams. Uguns zehlonš bija 66 gadijumš nepeteefofchi eerihfotas furinamas ee-tatfēs, 24 gadijumas fibins, 79 gadijumš uguns pabr-eschana no jitam degofschām ehtam, 15 gadijumš neus-maniga apeeschanas ar uguni un 149 gadijumš uguns zehlonš nebija finams. Beedribas lypenehmmi un isde-wumi 1897./98. gadā istaisija 277,841 rbf. 73 kap.

Is Ruzawas bija „Mahjas Wefi“ fnojums, ta tur par ahrsu peenemš Dr. P. Kalninsch. Schis flud-rijums maldina manus laimimus, tamdeht ar scho pasi-noju, ta ne-efmu nedš meldejees Ruzawā, nedš turp eeschu, bet paleelu lihdsfchinejā dshwies weetā, Dignajas Debes-neefoš.

Dr. P. Kalninsch.
No Dauskas. Tagad, ta dshwams, noslehtis ga-ligs lihgums, pehz kura Adolfs Allunana lgs pee-speests, eepafihstinat arī schejeeneeschus ar sawu repertuara jaunakam lugam „Labi zilweki“ un „Sglichte-te“, t. i. ar raschjumeem, kuras pee mums usmēs laifam ar to paschu leelu labpatifschānu, ar lahdu schis-uguns pagodinatas wisur, kur ween tās lihds schim istrab-dija. Nodomatās istrabdes notifs, ta jau aifween, slabas sahle un tās noteiktas us festdeen, 30. un swebhteen, 31. jan-wari. Preezajamees loti, ta muhsu wezais Adolfs, ta jau pats par sewi protams, arī sawas abas apdahwinatās meitas Mariju un Elisu Allunana jaunfudnes. Zhs un pateests teatra baudijums naw mums Dauskenee-keem jau kofsch ilgeem laiteem pasneegš un tā tad ne-truhsti eemeflu preezatees par sawu mihfo zeminu eera-schanos 30. un 31. janwari, un jo wairak eelihgfojamees tamdeht, ta Adolfs Allunana lgs jo zeechi apfolizis, mums darit pee-eeetams wina wifaju anafas un satiri-galās kuplejas. Tā tad nu gan nebuhs par to ja-schaudas, ta janwara abās pehdejās deenās daudš zeti fa-tezes Dauskā.

Ponemonas fceweeschu faimneeziabas skola pehz gada pabrskata pagahjuschā gada eeguwaschās dip-lomu 31 mahjele, 7 skolu aiflahjuschās aif dachadeem eemefleem. Us 1898. gadu skola palifuschās 45 skolneežes, us 1899. gadu — 50 skolneežes, starp kurām 33 litera-neetes, 12 pareisizigās, 1 wezizibneeze un 4 katoleetes. Pehz wezuma flatootes 2 skolneežes 12—15 gadu wezas, 32 skolneežes — 15—20 gadu wezas, 8 skolneežes — 25—30 gadu wezas un weena skolneeze 30—35 gadu weza. Jaewehero skolneeschu preefchisglitibu, tad 4 pa-beiguschās gimnastju, 4 beiguschās 4 flasu meitemu skolu, 5 pabeiguschās 3 flasu skolu, 2 beiguschās 2 fl. skolu, 1 apmellejuse bafnijas skolu, 8 — draudses skolu, 19 — pagafia skolu, 5 isglitfojuschās mahja un 2 skolneežes ee-stahjotees faimneeziabas skola prata til laht. Stolas ee-nehmmi pagahjuschā gada bija pawifam 7238 rubli leeli un fadalizās schahdi: 1) semtopibas un domenu ministri-jas pabalstis preefch 10 krona stipendijam — 2000 rbf. 2) stolas nauda — 3868 rbf. 9 kap. un 3) istrubtuma fegschānai no stolas preefchneezes baroneetes Budberg fudnes seetotee 1373 rbf. 49 kap. — Isdewumi bija schahdi: 1) skolotaju algās — 1994 rbf. 49 kap.; 2) skol-neeschu un skolotaju ufturā — 2723 rbf. 40 kap.; 3) ap-gaismoschānā — 250 rbf. 16 kap.; 4) apfurinaschānā 284 rbf.; 5) apmasgafschānā un aptihfischānā — 171 rbf. 28 kap.; 6) dachadu leetu un trauku eegahdashānā 99 rbf. 64 kap.; 7) mahjas pabrlabofschānā — 335 rbf. 88 kap.; 8) grahmatās, rakstāmā papira, telegramās — 395 rbf. 59 kap.; 9) seemas swebhtu dahwanās — 72 rbf. 39 kap.; 10) skolotaju un skolneeschu zefojumu isdewumš — 250 rbf. 39 kap.; 11) parahdu deldeschānā — 386 rbf. 39 kap.; 12) sehflu eegahdashānā — 108 rbf. 78 kap.; 13) par sablem un ahrsu — 165 rbf. 58 kap. Tā tad isdoti 1898. gadā pawifam 7238 rbf. 58 kap.

No Dobeles. Schejeenes un Upeemuischās urad-nifeem laimejās sakert diwus pasihstamus bihtamus sagtus, kas preefch faterfchanas tai nakti bija isdarijuschi eewe-rojami leelas sahdsības Wlibdenes pagasta L. Schf. mahjās, Upeemuischās melderim un Wengu Anna krodfinneem. Scha uradnita zihlta un puhles teescham flawejamas. —

Baltijas skolotaju seminaru (Kuldigā) audselni, kuri naw pareisizigi, atfwabinati no bafnijas (Stahwu wa-lodas mahjās) un schis walodas flundu skais pamafnais lihds 2 stundam nedēā arī preefch pareisizigeem audse-neem, pee lam atzeltās flundu mahja dabas finatnes.

Kuldigās diwflasejā tautas apgahfoshanas mini-sterijas skola drihsā laika pilnigi pahreeshot Baltijas skolo-taju seminaru pabrskāt, jo pee seminaru pastahwofschā ween-flasejā pirmmahjības skola ne-efot eespehjamš peeteefofschā mehra seminaru audselnas eepafihstinat ar dachadam mah-ziabas metodeem pirmmahjības stolas.

No Kuldigās. Agratā Kuldigās pilsehtas meitemu skola scho gada janwara mehnefi, ta „Gold. Anz.“ fimo, tilfshot atkal atwehrtā ar fceweeschu gimnastijas kursu un teefibam.

Dignajas muischa (Lubena), kura atrodas Jaun-ielgawas apilati un peeder Adain, bei torga flinomata ba-ronetees Budberg fudnes, kura us Dignaju pahreeshot sawu fceweeschu laufšaimneeziabas institutu, kura schimbrischam atrodas Rubra Penemonā, Dauskas turumā.

No Wlibdenes. Trešahds seemas swebhtos farihfoja schejeenes pagasta namā Leel-Auzes dheed beedriba, Sel-gawas Latweeschu teatra personalam peedatotees, teatra is-rabdi. Istrahdita tita fellsā un maswehrtigā lugele „Duf-kulis“. Ar scho istrabdi, ar kuru ar fcewischu interesi gaidijām, ta tajā dabufim redhet lahds „mahmulinas“ mahflineekus, pahreezinajamees, ta muhsu aplahrtnes laulu teatra spehli, sewischki wehl augšaminetās beedribas, daudsejadā sinā pahreepji nupat minetos „mahflineekus“. Neisprotami, fadehl Leel-Auzes dheed. beedriba tagad sawus kreetnos teatra spehlu atstahjuse pee malas, bet to weetā waj latrā farihfojumā usajaina „mahflineekus“ un teem mafkadama leelas prozentes nelahdā sinā nespehi wairš to pasneegt, ta agraki pasneedia ar faweeem pahreem teatra spehlete? Turpmal zerefim un gaidifim wisu labatu un kreetnatu.

No Wihlas apgabala fimo awifei „Postimees“, ta tureenes Wennes pagastā pa seemas swebhteeem lahds 15 gadus wez sehns ar ziteem puifam zeema gatwā eefahjis fildotees un draudejis tos nofchaut. Aifstiddees us mahju, tas pahchris pistoli un tad dewees atkal pee ziteem seh-neem. Turp ejot wisch grifejis ismehginat, zil flipes ir pistoles schahweena rihbeens un to tapehz reisi isfchahwis, bet schahweens eeftrehjis wina 12 gadus wejai mahfai, kura wina pawadijuse, galwā. Weitene pehz diwām deenam nomirufe.

No Kolkas. Reweles aprinki. Kolkas turumā wee-tejais muischas ipafschneeks grafs Stenboks eerihfojot lee-listu zementa fabritu. Pee fabrikas buhschot arī diwās stolas preefch strahdneku behrneem.

c) No jitam Kreewifas pufem.

Par eestahschanos Taiju sanatorijā muhs lihds usnemt sefofschas rindinas: „Eewehrojt to, ta daudšās, man zaur „Mahjas Wefi“ redahziju peenahf-ofschās wehflules, zeen. lahtajū lihds weenu un to paschu, t. i. pasneegt tuwalas finas par eestahschanos augschā minetā sanatorijā, tad waru atbidet schoi weetā, ta ee-stahjotees naw jau rahda zitu nelahdu dokumentu, ta tilai pafe, 2) ta Kreewu walodas pilnigas neprafchanas deht flimneekus warbuht neusnem; 3) ismellefchanas komisija notura sawas sehdes Duhowa flimnizā, Peterburgā (Pon-tankā, ne tablu no Barfhoje Sela dshelzeta flazijas). Kad ta fapulzejas, atfarojas pilnigi no tam, tad sanatorijā top swabadas weetas, t. i. tad no tureenes flimneeki istrastās. Kam neubutu Peterburgā neweena pasihstama, kas waretu augschā minetā flimnizā par komisijas fofaulschanas laifu apwajatees, tam zis nelas neatlistu, ta greestees ar lub-gumu pee flimnizās wirtsahrista, lai pasino kurā deenā komi-siju fofauls; 4) sanatorijā usnem wisu fahrtu peederigus. — Tahdeem flimneekem, kas dshwo tablu no Peterburgas, eestahschanas protams daudš grūhtaki fahneedjama, nefā-teem, kas dshwo turpat turumā un war noet latru deenu apwajatees. — Kas spehzi fofaulst 40—50 rubtus meh-

nesi, tam eeteiftu eestahtees Halilas waj Teriofi fanato-rijās, par kurām rashtifschu drihsumā „Mahjas Wefi“ un „Deenas Lapā“.

Peterburgā lahds Gradins, ta „Pet. List“ fimo, nodomajis us Rewas, eepretim zeetofknim, uszelt leelu ledus pilī. Luhgums pilsehtas waldei jau eefneegš. Ledus pifi gribot usfuhwet gataru lihds gawenu fahlumam.

Degwihna monopola eenehmmi un isde-wumi. Tillas degwihna monopola peekriteji, ta arī ta pretineeki pehdejā laika ar leelu usmanibu seto isnahfumeem, kas zefas zaur degwihna monopolu. Jautajumam, waj un lahdu labumu atnesis Kreewifai degwihna monopols 1899. gadā peegreesh few wispahreju wehribu. Finantschu ministrija no monopola degwihna pahrdofschanas 1899. g. zer eenemt 92,141,000 rbf. Tam preti flahw 34,691,526 rbf. isdewumu par spirta raschofschānu, eepirfchanu un tih-rifschānu, 2,089,309 rbf. par mužu un flilla trauku eegah-dashānu u. t. l., 6,614,000 rbf. par degwihna ismadā-schānu us pahrdofschanas weetam, 20,442,587 rbf. preefch eerehdnu un apfalpotaju algofschanas, 2,060,000 rbf. preefch krona degwihna dehsinatāwu un noliktāwu eerihfoshanas, 1,260,000 rbf. privatweikaleem, kuri pahrdot krona deg-wihnu un beidst 3,200,000 rbf. atlihsfības pilsehtam un semstem par saudejumeem, kas tam zefushees zaur patentes nodolku atrifschānu. Tas istaisa fopā 70,357,413 rbf. Pee tam wehl jaewehero, ta walstij eet fudumā at-ziēs eenehmmi par winas paschas pahrdoto degwihnu, kuru ta eewed no rajoneem, kur monopols wehl naw ee-wefš. Kā indirekts, neteeesch isdewums jauffata preefch tautas atturības furatorijam no finantschu ministrijas peefchfitee 1,797,200 rbf., lai minetās furatorijas ruhpe-tos par tehntju, tautas lafitāwu u. t. t. eerihfoshānu. Wifto eewehrojt, istrabdas, ta schimbrischam degwihna monopols walstij leelus eenehmmus ne-eeenf, sewischki, tad eewehero, ta preefch fagatarofschanas darbeem apgaba-lōš, kur degwihna monopolu turpmal grih eewefš, 1899. gadam eerehfinati 8% mifi. rbf.

Semtopibas ministerija nofehmmufe isdot 10,000 r. preefch pratifstu laufšaimneeziabas strahdneku skolu eerih-foshanas.

Islaisa Wisaugstākā pawehle, ta 1899. g. us mahjības laiku (учебный сборъ) eesfaujami til weena gada jemes fargi, proti tee, kuri eestaititi semeš fargdš pagahjuschā rubeni.

Pilsehtu galwu dahwinajums Maskawas pilsehtas waldei. Selta flaitte, kuru Maskawas pil-sehtas waldei dahwinaja wisu gubernu pilsehtu galwas, par teem parahdito weefmihlibu pa Keisara Aleksandra II. peemineka atklahschanas laiku Maskawā, nesen nodota Maskawas pilsehtas galwai. Kasfite ahrpufe igrejnota ar fahschneem igresnojumeem Kreewu flitā un wisu Kreewifas pilsehtu wopeneeem, sem kureem eegraweti scho pilsehtu galwu familijas wahrdi. Kasfites wahla widi atrodas Keisara Aleksandra Nikolajewitschā fahschāna ghmetne-kura pagatarwota us deefgan leela emahru medaljona. Labā pufe atrodas nobildejums no peemineka, kas wāgn zelts Kreewi kamehr fcefiojā pufe Maskawas wopenes. Kasfite eelifti 1870. gada pilsehtas likumi fahschānā eesfeh-jumā. Kasfites postaments israhda ischerefuhbrānu pilhti, kas pagatarwota no porfira. Pilsehtu galwas pa sawu us-tureschanas laiku Maskawā, ta „Russ. Red.“ fimo. Peter-burgas pilsehtas galwai udewuschās kasfites pastelleschānu pehz tahda parauga, kuru wisch aifihst par labatu. Kasfite pagatarwota Dwischinnikowa darbnizā un us Maskawu to atwebis un pilsehtas galwai nodewis Tschernigowas pilsehtas galwa.

Maskawas pasihstamais labdaris Schelaputins par peeminu sawam miruscham dehlam dahwajis 400,000 rbf. flahstas gimnastijas zefschānā Maskawā. Gimnastija jano-fauj Schelaputina dehta wahrdā.

No Warschawas. „Kreewu Telegrafa Agentura“ fimo, ta leitnants Bekarewitsch deht pallawneka Zelinska nonabneechanas noteefas us nahwi. Kā Warschawas ofiziosais laifrafstis „Warsch. Dnebnil“ raksta, leetas ap-stahkti bijuschki schahdi: Leitnants Bekarewitsch bija no kara teefas par lahdu dishiplinas pahrelahpumu nosoditis. Jauna gada deenā (pehz jaunā flitā), ar rewolweru apbru-nojees, wisch dewās pee kara teefas lozefteem us „jau-n-gada wifstem“ ar noluhfu, teem aifainai atbreetees. Par laimi wisch neweenu no teem neastapa mahjās. Pal-lawneku Zelinsku wisch nejauschki fahpāpa us eelas un tublin isfchahwa us to trihs rewolwera schahweenus, ta ka tas nahwigi eewainois nofrita seme. Pehz tam wisch dewās us hauptwakti, atdewa deschurejofscham ofizeeram sobenu un rewolweru ar trijeem wehl neifschauteem schah-weeneem. Palkawneeks flimnifstis nomira zekā us flimnizu. Wisch atstahj seenu ar septimeem behrneem.

No Samaras. Us Drenburgas dshelzeta, ta „Sam. Gas.“ fimo, nesen us lahda preefchu brauzeena aifmidfš wifš dshelzeta wilzeena personals. Wilzeens pabrauza garam pirmajai flazijai. Ne fleedjeeni no flazijas, ne fleeschu bihtitaju radfimi nespehja usmodinat eemiguschu per-sonalu. Pa tam no otras puses nahza pretim otroš wif-zeens, kuram wajadseja dot preteju twaitu un braukt at-palaf. Bet „aifmiguschais wilzeens“ gahja abtral un draudeja behdeju panahkt. Wes tam pee lahds tahlatas peeturas weetas us fteedem flahweja wehl trefchais wil-zeens. Konduktori jau bija nostahjusdees us pahahpeeneem, lai fadurfschanās gadijumš waretu noleht. Delaimi beid-fof nowehra lahds machinifstis, kurfch brauja us otrā wil-zeena. Wisch nolehta no sawa wilzeena, fagadiba „fnaud-wili wilzeenu“, weikli uslehta us lofem. otawi un ufmodi-naja machinifstu. . . . Wilzeenu aptureja 50 fahschenus no otra wilzeena. Kasfrafstis peefihmē, ta zeeā meega zehlonis ne-efot isdibinatis.

Purwju drudfis Petrowfā. Ka pee mums pat wefeligafōš apgabalōš eeweefschas lipigas flimības, war fpreest pehz laifrafsta „Kawlai“ fnojuma par purwju drubfcha atlihsfichanos Petrowfā. Ka schi flifises awife fimo, tad mirfida no purwju drubfcha wasaras mehnefchōš (julijā un augustā) Petrowfā fahneegufe nelad nebijuschu augflumu, jo pilnigi usfijamas personas stahfijuschās, ta weenā deenā miruschās 3—8 personas. Schahds mirfības wairums neelela pilsehtinā uftrauzis wifus eedfshwotajus. Wifš, kureem ween bijuse eespehja, atlahjuschi scho no ne-

Iaimes peemeleto pilsetu un deveschees uš zitureeni. Purnwa drudis pat ari nau taupijis Petrovskas garnizona kara pulkus, starp teem leela mebra pavairodams faslimschanas gabijumus. Bet tam netikuschi taupiti ari tee lozeivji, kuri nespehla labad tikuschi us weenu gadu atwatinati us mahjam deht weseleschanas. Ka pehbejos gabds weselebas apstahkti Petrovskā palikuschi apbrinotajami stitakti, kura jau no sen laikeem bija ispelntijuses flawu, ka weeta, kur neparabdas drudischa weidigas slimibas un kur kara refors bija eerhtojis fanitar-staziju saweem slimneekem, kureem bija wajadfiga dseedinaschanas weselelga llimata un peldeschanas jubra, ir brijnischki un pelna fewischku eewehribu. Redzams, ka ar laiku pilsetas un tas aplahynes weselebas apstahkti ir eewehrojami pahrmaintuschees.

Nadomas apgabala teefa, ka „Warsch. Dnewn.“ sino, isteeafajuse eewehrojumu prahwu pret grafu Joffsu Broelu-Plateru, kusch apsubheis par to, ka pagabijuscha gada 12. junija Modrschivolas fadschas tuwuma, Konstlas aprinki, krawzis par 7 lahjneeku diwisijas schauschanas apsenkschanas liniju un ar nodomu ar pahtagu fitis us walts ar plinti stahwofcham Witebskas lahjneeku 27. pulka saldatam Gerowam, kusch gribejis apturet grafu sirguš, jo tas eebrauzis aplentkschanas linija. Is fahschiabas akta redzams, ka tad, kad grafu rati pahrbraukuschi par aplentkschanas liniju, saldati Witebskas Gerowas usfautuschi: „newar brault.“ Kad rati netikuschi aptureti, tad Gerowas stahjees zeta, lai sirguš fakertu pee eemaukteem. Bet grafu naw sirguš apturejis, teizis pa kreewiski, ka neweenam ne-efot teesiba wina apturet, no fahsuma sirgeem fitis ar pahtagu un pehz tam Gerowam un tad abtri brauzis tahlat. Grafam palat dšinees podporutskis Wifrons, kusch pee aplentkschanas otras puses linijas sehbejis sirga mugura. Podporutskis pirms pechahjis pee Gerowa un no ta isfinajis, ka brauzeis to fitis ar pahtagu. Us Wifrona wajajajumu, radis sehbdofschais lungis atbildojis, ka wintsch esot grafu Platers un ka ne-efot saldatu fitis. Leezinees Nowotreschischengewas apleezinajis, ka grafu Platers Gerowu fitis ar pahtagu, to pee ismellekschanas istekuschi ari Gerowas un Wifrons. — Pee teefas grafu teizis, ka esot tijis audfinats Austrija un pa kreewiski nerunajot, talab ari newarejis us Gerowu teikt winam peeshimeto istekumu, ka „neweenam naw teesiba wina apturet.“ Podporutskiam Wifronam wintsch dewis goda wahrbu, ka Gerowam naw fitis; tahdu paschu apgalwojumu dewis apgabala galwenajam preeschneekam un to paschu atfahretojis pee teefas. Uppabala teefa grafu Plateru atfinuse par wainigu un nofodijuse ar eeslodfischanu zeetuma us diweem mebnescheem.

Gadiatscha (Woltawas gubernā) ka „R. B. B. A.“ sino, notifuse schahda afinaina mihlestibas drama. Seemas wrehts no Felaterinoflowas atbrauzu zeema Schihda X. 18 gadus weza pameita pee sawas mahtes kura wina loti mihleja. Meitene ir loti itaista un ta ir 19 gadus wezas pusbrahla X. dosto, kusch jawā mahsa bija eemihleje. 209) aheprahtibai. Meitene pret scham juhtam ipacejusis wisai weht un aif scha eemesta gandrihs wisu laiku dšihwojuse Felaterinoflowa pee sawas apwezetis mahsas. Jamais X. tomehr gribejis stahstul prezet, kaut ta ari bija wina pusmahja, jo tas pehz Schihdu tijibas ir pilnigi atkauts. Tagad, kad itaista Schihdeete pahrbrauzu mahsas, brahlis eesahzis no jauna ap to laststotes un prasit no tas pretmihlestibu. Kad meitene to stingri atraidijuse, tad lahda rihda, kad ta weht gulejuse sawa ihaba, jaunais X. eelidhis winas itaba no sawas blakus efoschas istabas un ar jirmi tai eeswehtis pa galwu, pehz kam ar jirmi zaur wiam istabam dewees us lahdu no pehdejam istabam un tur eedsehris if pubeles karbola stahbi un brecintigās molās nobeidhis sawu dšihwibu. Melaimiga meitene deestit waj palis pee dšihwibas, jo tai galwas kausis esot eesitis. —

No Rigas.

Rigas politekniska instituta profesoreem Knierimam un Wlasenapam esot atkauts lastit preeschlasijumis Wahju waloda weht tris gadus.

Par Franzjas Konsulu Rigā Wina Majestatei Kelsaram labpatizees atsiht Dubai tgu.

Rigas mahzibas apgabalu 1900. gada Parises pasaules istahde, ka „Mischl. Westn.“ dširdejis, representeschet 4 mahzibas eesahdes: 1) Turjewas pilsetas skola; 2) Wolberajas diwklaseja ministrijas skola; 3) Rigas kronu elementarskola us Matisa eelas un 4) Sreihweru luteranu pagasta skola. Schis skolas nodomats preeschā stahdit pehz eespehjas plashi, pasneesot skolas ehku, klachu un stolenu fotografijas daschados stahwoltos, ka ari paraugus no stolenu mahzibas un rodarbeem. Idewumi aprehlinati us 1000 rbl., no lam preeschā Turjewas pilsetas skolas idoschet 400 rbl. un preeschā pahrejām latrai 200 rbl.

Reta dabas parahdiba. Mums 5. janvārī peenefa redahija loschu seedu taurinu, kusch sagubstis Luzawas falā, Kampe tga kuhis paspahne. Schahda reta dabas parahdiba ne mafal eewehrojama, ka atihstijuschees seedi schini seemas laika.

Rigas Latweeschu teatri israhdis: treschdeen, 13. janvārī un peektdeen, 15. janvārī: Schila Bernes jofu lugu ar dseedafschanu un dejam „Zelozjums ap semes lobi 80 deenas“ ar preeschāspehli „Deriba us weenu miljonu.“

Rigas pilsetas teatri israhdis: treschdeen, 13. janvārī: „Auf der Sonnenseite“; zeturddeen, 14. janvārī: „Im weissen Röhl“; peektdeen, 15. janvārī: Mikarda Wagnera „Der fliegende Holländer“; sestdeen, 16. janvārī: „Das Erbe“; wrehtdeen, 17. janvārī pulstī, 2 1/2 pehz pusdeenas: „Nischenbrödel“ un walarā pulstien 7: operu „Die Jüdin“.

Preefch Walkas skolotaju seminaru ehlas zelschanas, ka „Prib. List.“ dširdejis, walts padome atkafwufe eegubt ehku Walmceeras pilsetā.

Kimiska laboratorija (sinatniska darbniza). Stana lishuma pret wingrotaju sabli, ota puse, teel arweem weht turpinati darbi pee politekniskas kimiskas laboratorijas pamata lishchanas. Laboratorija fahstahwes no diwām ehlam, kas atrahisees blakus, 100 pehdas atlatu weena no

otras. Abas ehlas buhs saweenotas zaur lahdu 100 pehdas garu starpehtu, kamehr abas galwenas ehlas buhs latra 200 pehdas gara. Laboratorijai buhs tris stahwi, wiszaur weweteem greesteem un ta ismahsas ap 230,000 rbl.; aplurinaschanu eerhtos ar filditu gaisu. Pamats nahks us 20—27 pehdas gareem pahteem, pee furu eedfischchanas strahdaja agral 3, tagad 2 twaika pahsu dšenamās maschinas. Eedfichtu pahsu wirsgalu starpas teel pilditas stahditeem atmenem un zementu, us kura tad nahks mubra pamats. Pahsu fadschichanu domā beigt schini mehnesi, bet mubra darbus fahks titai popasara, preefch kam materials jau sawests, ap 200 kub. asu atmenu, 1/2 miliona kegetu u. t. t. Pee pamata darbeem strahdaja agral ap 200 zilweku, tagad, seema, mafal. Laboratorijai aplahbt ees trotuars. Pee wingrotaju fahks taifis pahri par fanali kola tiltu, lai no politeknikas buhtu taifns zefch un jo abtri waretu notikt us laboratoriju.

Rigas politekniska instituta studentu korporacija „Selonija“, ka mums sino, 16. janvārī fahrishtu balli, pee furas war peedalttees titai celuhgti weest un furas atlitums tiffchet isleetots labdarigam mehskim.

Regebliga krahpschana. Nesen lahdu rihdu, lahds tuwejschis lauzinees atwebis Rigā lihds 50 podu swaigas zuhlgatas. Us Bauskas zeta winpus Tornalalneem brauzis preti lahds padrunais tehwinisch, peeturejis sirgu un usrunajis, ka gribot pirt gatū, jo esot meefneeks. Cebrauzejam bijuse lihds ari fahmneeze, kura winam eerunajuse, fahihgt ar pirzeju, jo tad abtrak tiffchet pee swareem un drihs buhschet walā no wefuma; darichanu daudis un pee walarā tathču jadodotees mahjas. Lihgschana newillufes ilgi, zaur to tad ari drihs bijuschi us pahrtifas turgus pee swareem — weens un diwi, leeta — darita. Pultstems warejis buht 8, kad pirzeis ar pahrdewēju peebraukuschi Gelschrigā, lahda wihnušcha tuwuma, kur nowehroto un apstempeleto gatū „meefneeks“ fahtrahwis sawā wefumā un — wihnusi jaet tathču magarišchis eedert, sinams, ari naudu fanemt. Te galas eewedejam eenahjis prahta, pee-weetot sawu sirgu sinamā laulumā, kur tad abi ar fahmneezi aifsteigufchees. Meefneeks pa tam fahlljees eet turpat eefschā wihnušit ugaibdit un ari naudu fahllaitit, ka, tifflihds buhschet atpafat, sirga peeweetotaji, tad tuhlt fahrschet „magarišchis“. Bet paluht ween, tad pehz mas minutem nogahjuschi us sinamo weetu, tad ta fahmneeks, ka ari fahmneeze titai mutes ween aphehtuht, ka ne wairs wefuma us eelas ne meefneela wihnusi. Wellejuschi gan weht otu deenu, bet nefa — fini, kur aifbrauzu?! Nohihgums bijis 260 kap. par podu, ta tad ap 130 rublu eewedejam laitam buhs japezeefch pascha neufmanibas un neapdomibas deh!

Rigas pilsetas domneeku us 1892. g. pilsetas nolikumu 108. panta 8. punkta pamata fahstahdit un no manis us to paschu nolikumu 110. panta pamata pehz 1892. g. isdoto likumu krahjuma II. sehj. 424. panta notektās fahrtibas isdotee us lopu tirdineezibu, lopu kauschānu un galas apfahstichānu atteezofschis weetejo nolikumu pahrgrosijuma papildinajumi (nodrukati Widsemes gubernas amilē no 23. janwara 1897. gada Nr. 10).

§ 7. Atdshitee lopi pirms eedfischchanas lopu aplotā teel ismekleti weselebas sinā no pilsetas weterinar-ahrista, kusch atrodas lopu kautumē, pee tam leelata wehriba teel peegreesla tam, waj lopi naw fahslimuschā ar laut lahdu lipigu slimibu. Lopu aplotā atkauts eewest titai weseleš lopus; slimi lopi, kas wahji baroti waj pirms atweschanas lopu aplotā tikuschi fahropināti, teel nodoti lahdoi lopu kautumēs notatāi, kas eerhtota preefch slimeem lopeem, kuri naw fahslimuschā ar lipigām slimibām, ja ihpafschneeks tos newehlas nemt atpafat.

Sprahgusch, ar lipigām slimibām fahslimuschā waj par slimeem atsihti lopi, kas atrodas lopu aplotā heb lopu kautumē no lopu kautumēs pahrwaldes heb laweschanas teel nodoti fanitar-nodafai. Us fanitar-nodaku wedamos lopus us tureent aifweh to ihpafschneeki waj pehdejo pilnwarneeki, kureem ari pehz eefschleetu ministra lunga 18. julija 1896. g. apstiprinātās talfes jamatā nodotās par lopu kautumēs leetoschānu.

Lopeem katru reisi bariba teel dota schahda wairumā: wehrschdeem un gowim 8 mahrz. seena.

Gubernators S u r o w z o w s.

Peepescha nelaimē. Sestdeen, 9. janvārī pulstī, 1/2 pehz pusdeenas, pee Rastawas Ahrcigas Daugawas kraista, starp dšells tiltu un fanali lahda smaga fahrmāna sirgs ar wefamu nogrima Daugawā. Brauzejam klah ne-efot, sirgs pagreesees us kraistmalas puš, kur aif glumā ledus wefums schlehrsam schuhzis us upes puš, nogahjees pa neaiffargato kraistu un eerahwis ari sawu wilzeju Daugawas dšerajos wintos.

Aif greisfirdibas, ka awise „Prib. List.“ sino, pirti, kas atrodas us leelas Rastawas eelas Nr. 64, talpotajas wihrs Dreiwinozstis, fanahzis ar sawu seenu kida un notobis tai degunu. Geewalnotā aifwesta us slimnizu un Drewinowstis fahks pee atbildibas.

Melaimes atgadijumi. 5. janvārī Jaun-Wihlgrahwi pee ahdu fabrikas buhneschanas no fledgeem nogahja ar smiltim peelahveti wagonischā, kuri gahsdamees few lihds norahwa strahbneekus, pee lam 19 gadus wezais Dmitrijs Kurahsch dabuja fiteemu pa demineem un tila us weetas nogalinats.

4. janvārī Schmidta zementa fabrikā 26 gadus wezais strahbneeks Florianus Wutawitsch zaur neufmanibu nolcita un pahrelausa labo roku.

Grahmatu galds.

Redahijai peesuhitās schahdas jaunās grahmatas: Preefchloshjumu walarī. II. walaris: Par atpuhtas brijichu isdaktoschānu. So datai pehz profesora Dr. Wiktora Bihmerta preeschlasijuma isfahdajis Pehrses Lihzis. Rigā, 1898. Rigas Atturibas beedribas „Aufstis“ apgahdiba.

„Deenwidōs“, stahstini un dsejas no J. Wifozla („Mischl. Westn.“ ota redaktora). Mums peesuhitā 110 lapas puses leela, kreewu waloda fahrschita grahmatina, kura eewetoti 5 stahstini un pehz latra stahstina pa dsejoram. Wif wini atteezas us Deenwidōs-kreewijas dabu un dšihwi. J. Wifozla tgs pats no tureenes un wina stahstinos leela fahriiba pret sawu dšimteni, tas fahteem pahwafaras wehjeem, maigam, brijnumigām naktim un tautas brahtu eerascham un dšihwi. Wairal stahstini fahmejas us leeldeenas nakti, kura tehlota dšihwi un peewilzigi. Preefch dabas jautumeem Wifozla tgam fahubtiga firds un plashs flats, — „nesaprotu, waj tas ir preeks heb man taifas nahst ruhktas raudas, tad ee-espoju agrās, jaulās pahwafaras smarschu“ — tā fahklas lahds wina stahstinch. Stahsta darbības sinā peewilzigalee gabali: „Neifdewuses atreebiba“ (Marusa grib iposlit sawas lihdsjenes labo flawu un apsmehret leeldeenas nakti tas mahjas wahrtus ar darwu); tad: „Kas wina tahda?“ un „Leeldeenas nakti“ (nostahsti par wina fiteem un niteem). No dsejoleem jaulakais ir „Pahwafaras atgreeschāns“. Wifos stahstinos eewehrojama wahrdū bagatiba un dsejista notrahja.

Grahmatas preefch pareistizigeem Latweeschēm. Starp kreewu tautibas eedfihwotajeem pehdejā laika zehluschās domas, kas ari jau teel pahrbunatas laikrafsis, gabdat wairal par fewischkeem raksteem preefch pareistizigeem Latweeschēm un Igauneem. Rigas Petera-Pawila brahligas fahbedribas preefchschdetajis lika 1897. g. preefchā isdot neleelas grahmatinas, wehsturišā un tukumigi pamahzofschā fatura, un schim noluhkam fahwahrt wajadfigās sinas, darbineekus un naudas lihdsfektus. Petera-Pawila fahbedriba nolohma feebet gada 150—170 rubtus, „Baltijas brahliga fahbedriba“ 427 rbl. 50 kap. un no bairizu lihdsfekteem 400 rbl., kas itaifitu kopā ap 1000 rubtu gadā. Par scho sumu waretot isdot 6—7 grahmatinas, latru 10,000 eksemplars, no kureem 2000 kreewu un pa 4000 kreewu un weetejās walodās.

Rugneeziba.

Sinas par Latweeschu fugeem. Hans, kapt. Tenisons, 4. dez. Jaro atfahdam, 20. dez. fahneedis Londonu. Johannes, f. Sirms, 24. nov. no Zsigni ijeedams, 21. dez. nonahzis Jara. Nimrod, kapt. Andersons, 19. dez. isgahjis no Gooles us Plymouthu. Reinhard, kapt. Bauers, 21. dez. isgahjis no Plymouthas us Romey tauwā, no tureenes dofees tahlat us Sewilla. Molodez, kapt. Seimans, 4. janvārī isgahjis no Keweles ar ehkas rauhcheem us Kopenhagenu. No Wodo sino Woda agents us Londonu 21. dez., ka Lilly, kapt. Leelmesch, pabeidhis islabofschanas darbus un dofees zeta us Londonu. Pittans fahdejis preefchjejo un grotmastu ar takelashču. Tehwija, kapt. Kristapichetins, kusch bija isgahjis no Leepajas us Wisby, zeta dabujis kuhzi un 24. dez. atgreesees atpafat us Leepaju. Tahiti, kapt. Christianens, zeta no Rigas us Radiji, 23. dez. Drogdenā fahubrees ar schoneri Martin, kusch gahjis us Itadi, pee kam Tahiti fahausfa grotahja un schoners fahdejis Wiverdoni; abi fugi 24. dez. eewesti Kopenhagenā. Lucas, f. Bentis, ees no Teignmouthas us Sewilla. Anna Maria, kapt. Gertners, kusch bija 26. nov. isgahjis no Dramas us Wexfordu, bijis peespejis 8. dez. peehgelet Flekleru, jo wehtra nodrihwejuse fugi no kurga, fahlofijuse daschās sehgeles, fahojajuse fahnegumis; 27. dez. fugis nonahzis Wexfordā. Baltija, kapt. Baumanns, 18. dez. atfahja Sunderlandi us Palma dodamees. Circus, kapt. Dreimans, zeta us Teignmouthu, enkuru neurefchanas deht tijis dšihis un wehlat eewests Plymouthā 28. dez. Anna, kapt. Wefrsinch, 18. nov. no Rigas isbraukdam, 27. dez. eegahjis Schiedelē. („B. W.“)

No ahrsemem.

Wahzija. Tautas weetneeku namā tifa appreestis budscheis 1899. gadam. Wrihwprahtigās partijas lojelsis Resle garatā runā isleiza noscheloschānu, ka fahmneejstās fahfihwes reformas apklusaschās.

Austro-Ungarija. Abas schas fahbedrotās walstis peedfihwo leelus jufas brijichus, abejās tautas weetneeku namos obstrukcija heb ar jiteem wahrdem oposizija (pret-partijas) wifseem lihdsfekteem traude fahrtigu darbibu un aiflawē nobalsfoshānu. Ungarijā tamehr ministrija mehgina ar oposiziju ka nefa fahihgt, pat ar tas sawado pagehrejumu, ka ministru preefchneekam ja-afkaphjas, ta prinzipā jau ar meeru un titai weht med fahrnas, lai tam atfahpshāns buhtu ar labu godu eespehja. Pawifam zitadi Austrija! Sode waldbiba jau ilgatus gabus spihē wefelai, agral Austrija wiswarenai tautibai — Wahjeem. Ka Wahjeem nahzās brecmigi fahpigi fahst, kad tee tifa no schahda waldoscha stahwolta nogahsti, tas pats par fewi fahrotams, bet to nu wahrbut tee galu galā eeredsetu ka nenowehrschānu aplahktu waras waj listenu lehmumu. Bet tad tos tagad ischeki grib paschus appeest, pahrwaldit, tad fahrotams, ka to fahfutums nesinaja robešču un kad nu tautas weetneeku namā Wahju naibigām partijām pahrschwas, tad karstee Wahju patrioti keras pee obstrukcijas. Bet grafu Luns ir nebomā no peekahpshāns, tam obstrukcija gluschā pa prahtam, jo tam ta dod eespehju palikt ilgati pee stuhres.

Franzija. Franscheem pehdejās deenas leeli preefi: Laikrahtii sino par toti labem un selmigeem ismehginajumeem ar apafschuhdens torpedu laimu „Gustave Zédé“. Laima teel dšihā ar elektristu spehtu. Rūpat ta wehtras laika pa datai wies, pa datai apafsch uhdens nobraufuse no Tulonās us Marselju un atkal atpafat, heb la tai buhtu bijuschi jomaina „akumulatori“ (elektristā spehta fahtrahwes). Laima usbrufuse diwi reises leelajam branu fugim „Magenta“ un isdaritjuse mehginajuma noluhkā torpedu schahweenus, branu fugis abos reises krahpitis un buhtu laitam pilnigi fahragats, ja torpedas buhtu bijuschas ka laza laika lahdetas. Laima braufuse 14 mesglas (3 1/2 kuhdes) stundā, heb warot brault ir ahtrati. Laimas laudis ustu-rejuschees 7 stundas pilnigi pret ahreeni slehtās telpās, gluschā ka tad buhtu wisu scho laiku wajahjejis brault sem

uhdens (kaut gan pa teelāi daļai laiva braukuse wirs uhdens) un tomēr palikusi spirti, wessli. Laivu warot aštri pazelt wirs uhdens un atkal tajā nolaišt uš komandanta mahjeenu. Dašči gan nemas sobot, ta laiva gan spehlot peldet sem uhdens, bet esot tur bes aju un newarot parifram nosinat, uš turu pušt ta dobestes. Bet tagad tai usfrahwejuschi sewifschu "perifskopu" — tahsklatu, kas atrodas wirs uhdens un rahda apfahrines bildi sem uhdens atrodoschi laiwās waditaja jeb komandanta istabā un schis tahsklats esot samebrā til masē, ta to par gabalu nelahdi newar eraudst. Paschi pehdejā briedi, tad laiwās kaudis grib laist pretejam brunu fugam wifšū torpedu schahweenu, laiwai gan japazetas uš ihšu briedi wirs uhdens. Bet schini briedi no apdraudeta brunu fuga wairs nelahdi naw eespehjamš schaut ar leelgabaleem, bet ja daubš, raidit laiwai wifšū lošču krusu uš maschinu plintem, ta faulteem Matšima waj Gatlinga leelgabaleem un pret scheem laiwās wifšotne sargata zaur 1/2 zollu bešam tehrauda brunam. Un pat ja schini isščiroschi ozumirli buhtu bijis eespehjamš isposit laiwu, tad latā finā ta wareschot wehl isščaut torpedu, kas isposiščot brunu milseni. Un pret dahrgu milseni, kas maksājis 20 miljonus, eemaint laiwu, kas maksā pušmiljonu ir sem katreem apstahkteem idewiģis gabjeens. Frantschi nu tā schahminajees, ta uš weetas usfahstuschi 8 libdšgu torpedu laiwu buhwi. Waj wifš teesčam til brangi isdotos nopeetnā gabjeenā, par to tomēr war schahbitees, jo schis sinas warbuht no Frantschu waldbas laistas kaudis ar tihšču nodomu — zeribā eebaidit Anglus. So ja jau teesčam Frantscheem til brangas torpedu laiwās, tad Anglu milsiģā flote pret teem neta nepaspehtu, wifšas dārtu Frantschu floti Anglu flotei libdšgu, tur schimbriščam ta knapi puštli stipra. Tahdā tahetā tad jaunā torpedu laiwu buhtu Frantscheem atnefuse leelštu labumu, bes ta tai wajabsetu isščaut weenu torpedu. Masleet schahbiga nu ta leeta tomēr ir, ta laiva spehja ušnemt til wifšai stiprus elektrizitates "akumulatōrus".

Dreifusa prahwas rewifšjai draudšgā awife "Matin" atwehruse naudas laščhanu preeščš jaunās apaschuhdens torpedu laiwās buhweš, lai turpinātu mehginajumus un rewifšjas draugi, nopratuschi, ta te war dot sawā finā pretšwaru pret naudas laščhanu Anri atrahmet par labu, schstuschi ari širdigi mest naudu, lai peerahditu, ja ir teem ruhš tehwijs droščiba. Pirmā deenā jau famešli 26,000 franki (1 frants = apm. 38 tap.) un domā, ta mas deenās sanahščot 300,000.

Esterhāšis teesčam janwara 18. (6.) deenā eeradees Pariš, lai stahtos preeščā lasozijas teesai la leezinees. Pehš Dreifusa prahwas rewifšjai naldigās awifēs "Echo de Paris" snam esot rokrastu leetprateji, kas 1894. gadā pee tara teesās rodewuschi spreedumu, ta slaweno "borbero" Dreifusē rakšlījis, tagad, lasozijas teesās preeščā aizinat, palikuschi pee sawa agralā istefuma. No otras puses Esterhāš prahwā nopratinātee rokrastu leetprateji, kas tara teesās preeščā bija apgalwojuschi, ta rokrastis newarot buht no Esterhāšja, ari tagad palikuschi pee tahdēem ušfateem. Teesčam dihwaini leetprateji, kas wehl pehš tam, tad Esterhāšis pats atšmees par wainigu, to grib glahbt no wainas. Rewifšjai naldigā awife "Gaulois" ispausch sinu, ta lasozijas teesa nodomajot Dreifusa prahwu lilt no jauna pahrdauht, bet šoh reiš ne no tara teesās, bet no senata un tas esot saprotams, jo senatori esot par naudu pehrlami. Keelatu bestainibu gan wehl nebuhs sawā laitā ušdroščinajees isstiekt tahds Frantschu laikraštis; it ta slawenais Dreifusa finbifais spehtu nopirkt wifšus Frantschu senatorus! Bet ta schahdas ahrprahbtības pawifam eespehjamš druskat un tās atrod milsumu labriģu laštaju, taš leezina, žit dški grimuse leela data Frantschu tautas.

Anglija. Nupat atkal Anglu koloniju ministris Ešchemberlens turejis politišu runu, turā tas stary žitu aifrahda uš Anglu draudšgo satifšim ar Wahžiju. Anglija warot bes staudības noluhloees, ta ari Wahžija isplatot sawas kolonijas, tāpat tai ne-esot nelas pret Seemet-Amerikas waras pawatroschānu. Anglijas stahwollis Mla eelejā turpamt buhščot spehžigs un neaifstarams. Ešchemberlens preežajas, ta schahodas leeta laimigi isgabjuse un peemin, ta ari žitas saburščanās weetas palikuschas ne-laitiģas, sewifšchi Nigera upes (Afrilā) apgalbalos un Schanghajās (Kina) Frantschu kolonijas paplaščināšanas leetā. Sewifšchi aš tas isteizees pret "Masas Anglijas partiju" stingrajeem liberaleem, kas neleek swaru uš Anglu waldbas tahlatu paplaščināšanu, apgalwodami, ta tirdsneebības deht ne-esot wajabšigās kolonijas. Ešchemberlens šhli ar staitteem nehmas aprahdit, ta tirdsneebiba "sefojot gan walfis karogam — šlagai." Bet taru sinams Angli newehlootes un tee labprahit ir ar Frantscheem nodišwotu meerā. Tomēr wehl diwi šwarigi jautajumi esot palikuschi nenofahrtoiti, Madagasloras un Rufundlendās jautajums. Madagaslorā esot Frantschi aifšahbruschi Angleem zaur falihģumeem atwehletās teesčas, Anglu tirdsneebiba esot zeetuse un kamehr tur Frantschu waldbā ne-eewebišchot žitadu labritibu, itmeher pee Angleem palikschot nepatifšchanas juhtas pret Frantschu ribžibu, ari Rufundlendās leetā esot Frantschi daščadi Anglus Kirz-najuschi, un tā tas turpamt ne-eratot, abeju walšju un tās eemihneeku teesčas esot zeetachi janorobescho. Wispahri Frantschi esot dewuschi tihpištu peemeheru, ta to politiša isfejot uš uštijības laščhanu un kaimprahbtibu. Dahrgi wahrdi, nelo teikt, un taini isajinajoschi pret Franziju! Bet Frantschu waldbā, ta jadomā, zeetis ihšu — papluhstees papluhstees masleet Parišes awifēs ar Londonas awifēm, bet wairak ari nelas leels neifnahš.

Afrika. Nesen dasčas Anglu awifēs šinoja, ta šrdars Riščners Omburmanas ļaujā, kur šila šalauts melu praweetis, ar saweem deriwisheem, apgabjees neščehliģi ar eewainoteem. No žitas, Riščneram draudšigās puses tahdus šnotajus nosauza par goda laupitajeem un mel-lukeem. Un nu tahds Wahžu wifšnees Tidemans, kas atradees pee Riščnera šahneem tā Wahžu militār-ataščes rakšlījis awife "Times" šinojumu, kur tas toti aš isfals pret teem, kas luhfojot aprahpit Riščnera godu. Riščner esot toti libdšuhģis — humans žiwels un it nebuht labrs uš ašns isleščhanu. Gewainotus deriwis-chus protams tas lizis nokaut, jo to gan

ar teem žitu warejis eesahbt, tee tātšču ir tā eewainoti bijuschi toti biščlami un kur til warejuschi ušbrufuschi uš-waretajeem no muguras un uš teem schahwufschu... Te teesčam wairs newar saprost, par to wairak jabriņnās, par Anglu meščonibu, waj Wahžu wifšneeku, kas tam-lidšigās nežilweebības wehl nemas aifstahmet. Ka eewainotis žiwels nešpehs wešlam un apbrunotam nežil kaitet, tas tātšču pats par sewi saprotams. Bet ja nu eewainotee deriwischi teesčam bija til atreebigi un lahri pehš Anglu ušwaretaju ašnim, tad tātšču teem it weentahrschi wajabseja eerotšusch nonemt.

Frantsijas Kasazijas teesās pirmis prezidents Masē, kas watis Dreifusa prahwas pehdejās sehdes, ir 73 gadus weģš, bija pee tās pasčas teesās no 1857. lihds 1880. gadam par adwokatū. Kot-d'Oras departements 1871. gadā wiau eewehleja rajonālā šaeimā, tad weetneeku namā, 1876. gadā wifsch kļuwa par senatoru. 1882. gadā wifsch bija lasozijas teesās padomneeks, 1887. gadā Rumjeja kabinetā par teesfleetu ministri un no 1890. gada maja 2. deenas ir lasozijas teesās prezidents. Wifsch ir šingris republiķanis un šeisarišs laifšs turejās šopā ar opofiziju; bija nelaiķa presidenta Karnoja šrds draugs un sawu rakstu labad teel ušfahstis par pamatigu leelprati. Masē ar sawu gluschi nosluhtu aģimi ir ihšis žeeniga wez-lunga tihps; no dabas wifsch laipns un mihl nopeetno teesās walodu šapiparot ar ašprahtigām peefšmem.

Wasjuduse deenwidus pola ekspedizija. Wahžu laikraštis "Vossische Zeitung", runajot par Belģeešču deen-widus pola ekspediziju isfala par to bahčas, jo no winas naw nahfufe nekahda šina. Pat šinatnu wihru aprindās ir manamas raišes. Pehdejās dšihwības šimes no schis ekspedizijas bija tahda wehstule uš Rumaniju pagabjusča gada marta mehnefi, kuru tahds ekspedizijas dalibneeks, biologs (dšihwības pehneeks) Malowitjs rakšlījis. Wehstulē wifsch isfala, ta ekspedizijas lugiš "Belģika" aifbrauģis uš Grahama šemi, lai tureeni ispehttu. Geografu aprindās domā, ta ekspedizijas wadonis de Berlačs isleetojis ledus-brihwu juheru un, nobrauzis til tahču, kur to peepeschi apstahjuschi un pahrsieģuschi ledus kalni, to šalai peenemotees, eesleģdami žeešči no wifšam pušem.

Schis domas naw gluschi bes pāmata. Komandants de Berlačs jau dežembri 1897. gadā, tahdā uš Antwerpeni adrešetā wehstulē isfatas, ta wifsch laikam tīfai 1899. gadā aifal wareschot dot tahdas dšihwības šimes. Rugiš ir aggabats ar oģiem un pahrtitu preeščš trizeem gadeem. Ja wifsch ir no ledus eesleģģis, tad ir grubti domajams, ta preeščš 1899. g. pawasara waretu tahdas šinas šagat-dit. Daumas, kuras ispaustas, ta lugiš esot ihuizinatš, ir par mas pamatotās. Ja tas buhtu notizis, tad jau šen buhtu Eiropā par to peenahstuschas tahdas šinas.

Teesfleetu nodala.

Teesfleetu jautajumi un atbildes.

Jautajums. Waj weentahrschas deribas, kaut gan žitu lahtbuhščanā, ir usfalamas par lihģumu, kam ihlumigās spehšs, jeb tās teel usfahstas tā spehle, kam naw ihluma aifšardšibas? Abon. Nr. 6158.

Atbilde. Wispahri ihšums usfata deribas par pil d a m u lihģumu. Pehš ihšuma deribas ir tahds lihģums, zaur turu lihģejas puses, ja winam par to nebuht ir domšarpiba, nolem, ta tas, kura domas israh-disees par neparešām, isdaris otrai lihģsejai pušei, jeb tresčai personai par labu to nebuht eepreeščš zaur deri-bām notektu.

- Deribas n a w j a p i l d a weenigi schahbdš gadījumūs:
- 1) ja winas notifuschas jofšs un newis nopeetnibā;
 - 2) ja winas nosleģhtas par neaktantu preeščmetu;
 - 3) ja deribu šuma nestahw wairs nekahdā kamehrā ar lih-djeju mantu (kuru jautajumu latrā gadījumā isščkir teesa);
 - 4) ja weens no deretajeem šfaldri šin, ta wina domas ir parešas un pee dereschanas to otrai pušei nesata;
 - 5) ja weens no deretajeem leetojis diwejadī šaprotamus wahrdus waj žitadu tahdu wilitibu.

Deribas pee spehlem (peem. lahrschu spehles) ispid-damas tīfai tant gadījumā, ja spehle ir atkauta (H. Weet. līf. III. d. 4353—4358 panteem). —sb.—

Jautajums. Waj waru peeprašit tehwa mantō-jumu, ja ari žiti mantinekti mani grib zaur to atrahdit, ta esmu šodis ar teesību šaudeschānu? Abon. 1316.

Atbilde. Mušsu sodu lihģumi isščkir trejadu wis-pahreju teesību šaudeschānu (atrehkinot špejeleš noteifum-us par došču teesību šaudeschānu). Wispahrejas teesību šaudeschānas weidi pehš sodu ihšumeem ir: 1) wifšū lahrtas teesību šaudeschāna; 2) wifšū f e w i š č l u waini-gam personiju un pehš wina lahrtas peekrihtoschu teesību un preeščšrozibu šaudeschāna; 3) došču sewifschu teesību un preeščšrozibu šaudeschāna. Teesības šuhd uš wifšū muščū un schis šods teesai latrā šinā wainigam jausleef. Otro teesību šaudeschānas weidu ušleefot šuhd ari tresčais un pirmo ušleefot — otrāis un tresčais. Wisweeģlakais ir tresčais weids, jo šoditais šaudē tīfai teesību, eestahtees walfis un šomunālā deenestā, pedalitees pee wehlesčanām un tift iswehlets goda un ar waru saweenvōidš amatšs, bet bes eepreeščšejas lahrtas šaudeschānas.

Otrāis teesību šaudeschānas weids apnem bes eepreeščš minētām politišām teesībām wehl teesību, nodarbotees ar tirdsneebiju jeb ar žiteem amateem, kuras ispidot žaur-rahda diploms waj atestats.

Weidšot wifšas lahrtas teesības šaudējot wainigās šaudē bes ošs pirmšs (2. un 3.) puntōš minētām teesīb-om šarās gimenes un šarās ihpoščuma teesības. Ihpa-ščuma teesības šaudējot šuhd teesība uš wifšū agral ee-ģuhšo mantu, kuru dabem mantinekti pehš lihģuma, un teesība m a n t o t. Šoh pehdejo teesību šaudeschānas weidu peem. šodamam ušleef wina notesajot uš špaudu dar-beem un nometināšanā.

Eestatotees šarā spreedumā žuhš redseet, ta h d a s teesības žuhš šaudējuschi un waj lihds ar tam ari esat šaudējuschi teesības uš mantosčanu. —sb.—

Jaunais šoda lihģumu projekts ar motiveem, pašfahdrojumeem, doščadu eestahšču atšahfmem un žiteem materialeem, ta galwas pilšehtas laikraštī šino, eesneegis walfis padomei, kur tas teelot no sewifščas komišijas, walfis padomes ložekļa, walfis sekretara E. šon Frischa wadibā žaurluhtos. Šchi komišija, kura bes wairakeem walfis padomes ložekleem nem dalibu preeščstahwji no wifšam ministrijam, darbus eesahstuse otkotra mehnefi un lihds gada beigam žaurluhtojuse wispahrejo, no 60 para-grafeem pašahwoscho lihģuma datu. Wifš lihģuma projekts šaturot pawifam 594 atšewifschus paragafus, pret 1711 paragrafeem lihdsšinejā, ar daubš šihlumeem pahrpilditā šodu lihģumu krahjumā. Schimbriščam no komišijas jau žaurluhtotā wispahreja datā, ta galwas pilšehtas laik-raštī šino, noteikti šefošchi šoda pahahpeeni: nahwes šods zaur pahahščhanu, kureš ispidamas aifšahsti; špaudu darbi uš nenoteiktu laiku un uš laiku no 5—15 gadeem; nometināšana uš nenoteiktu laiku; eewetofšana labofčanās namā no 1 1/2—6 gadeem; eesloščššana žetofščanš waj sewifščas ehšās no 2 nedekam lihds 6 gadeem; žetums no 2 nedekam lihds 1 gadam. Stary žetuma šodu un eeslo-dščhanu galwenā šarpiba ir ta, ta pirmis šods jaišjeesch katram atšewifšchi, kamehr otrā gadījumā arestanti tīfai par nakti teel šchirti. Weidšot nahš arestis no 1 lihds 6 meh-nescheem, pee kam apžetinoeem peeschirta teesība, luhgt, lai wifšus eeweto atšewifšchi. Ar nahwes šodu naw šo-damas personas kas jaunatās par 21 un wežatās par 70 ga-deem un šeweešču dšimuma personas, isnamot, protams, gadījumus, tad tās par šwarigeem walfis nošegumeem apšuhšetas.

No jaungada wifštem atpirkdamees eemafšaja Latw. rakšlīģibas šodam par labu "Deenas Lapas" redahšjai: J. Treimans — 1 rbl., E. Šelinsch — 1 rbl., E. Wittešs — 1 rbl., Mart. Klebais — 1 rbl., G. Klebais — 50 tap., J. Grandinš — 50 tap., Ar. Alfnis-Sundulis — 1 rbl., Emilija Alfnis-Rebninš — 1 rbl., Waiba, Wifša Alfnis — 25 tap., Šmantis Sundulis Alfnis — 25 tap., Eģars Dģerds Alfnis — 25 tap. un Eedors Aupars Alfnis — 25 tap. Kopā 8 rubli. "Deenas Lapas" redahšja.

Watejas wehstules.

N. Š. — S. "Šausta" tulšojums Latweešču walodā ir mušsu līte-raturā eewehrojams notikums. Šahumā daubš laštaju wifšū warbuht labi neparahis, bet ušžibģi lašot tomēr nahš pee nojauščanas. Wismafatais "Šausta" dšejstās weetas buhs latram dšejās mihtotajam pee-četamās. "Šausta" apstahit no augschā, t. i. ar krititu war gan tīfai tahds, kureš pahst šinatnu un mahstas attīstību, kureš pamatigi eepahšees ar wifšadu laušču lahru un raksturu šipeem un idealeem, ar doščadu žiwēes un tautu šrahwu un wifšerņu representanteem (aifstahwojeem), jo tos šete šama "Šausta" otrajā ratā atšehlojis. To-mēr, ja lahds jautatu: waj ir derigi pašneģt lauwim, kuri augschā dšejās darbus nešpehš pamatigi šaprost, peem. tahdu darbu, ta "Šaustis", — tad šhim lungam waretu atbildet ar jautajumu: "Waj žilweks dšihšt dših-wot pašalot un pa šemes wifšū šlagai, ja tas wifšū pil-nīgi neparot un neišina wifšas nosleģpumus un ša-šahwu?"

N. — Š. Žuhšū originalromānu "Šaifma un ebna" nenobrusāim. **L. — m. — N.** Žurjewas uniwersitates bijušā filsofijās profesora Šustama Teičmūllera apžerjumu par "dwešseles nemir-šību" žeram šahst dšihšumā druskat.

Žaunšlģawetim. Šinams, ta nošodama tahda til nepateesās jaunās pa-aubšes apwainošāna, ta to minētā awife ušpreeščin-ajusēs, apgalwodama, ta pee grubteem laifšem un mahju isuhtrupščanas wainigā — jaunā pa-aubše.

W. — N. Apžerjumu "Rahdas šagadamas hweešču (un tamlihdš ari žitas labības) ženas pawasari" pašteģģim tahdā no nahšofšēem numureem.

Ihtrupes (torgi).

- Wairakšlīģchanā pahrdos:**
- Šelgawas Aggabala teesā.**
17. februari 1899. g.: Waldowišta un Freitenfelda gimenes peede-riģus eesčadus grunšgabalus (wehrt. 5000 rbl., no kuras šumas ari šahst šolit; šip. par 8600 rbl.) — atrodas Šelgawas II. eģirlni, šip. num. 272 un V. eģirlni šip. num. 59.
 24. " " Kriščahnim Weifšmanim peederiģas "Štrašou" mah-jas (wehrt. 3500 rbl.) — Šelgawas pagāšā, Šaustas aprinkš.
 7. aprili 1899. g.: Peterim Wanadšinam peederiģas "Šubrabinu" mahjas (wehrt. 3800 rbl., šip. par. 4800 rbl.) — Keretas pagāšā, Žaunšlģawas apr.
- Šelgawas Aggabala teesā.**
1. februari 1899. g.: Žahnim Foršteram, tagad Ermanim Kļangam peederiģas "Šulupu" mahjas (wehrt. 3400 rbl., šip. par. 1500 rbl., bes tam wehl baronam Kofšam 2202 rbl. 42 tap. ar proy.) — Šreelēš pagāšā, Grobinas apr.
 22. " " Antihšei Freidenfeld peederiģas "Šalneweču" mahjas (91 pušw. leelas, wehrt. 1200 rbl.; šip. p. 1600 rbl.) — Šrintu pagāšā, Šiļpites apr.
 22. " " Šelabam Rupeišam peederiģas "Šahlu" mahjas (55 pušw-reetas leelas, wehrt. 1000 rbl.; šip. par. 3100 rbl.) — Šaleš pag., Šiļpites apr. (Šurš. Šub. Am.)

Žirģus šinas.

Rīgā, 12. janvārī 1899. g.

Schodeen, 12. janwara rīdā šibena adtrumā isplahģis pa pil-sehtu wehšis: pontona tilts šapofitš. Un deemšchil rīdš wehšis israhģijās par patešēm. Rešama bešbiga aina, ta tas šapofitš: tīfai 6 element špehjuschi ledum attureees, 4 špehģigā šraume aifrahwufe šew lihds un nonesufe tos lihds Baltajai bāimijai. Šā dabijam šinat, tad walar jau ap puššten 12. pušdeenā no augschās peenahstuschas šinas par telegrafu, ta ledus tur šahš šagrubšees un tā tad tahdas, buhtu bijis wehl laists tiftu isnemt. Katalstrofa notifa šchortit ap puššten 5. Šā rahdas, tad pret šoh nelaimēs tiftu wifš element šawēdreģusches, jo ša 11. janwari ledus eet, tas gan laikam bes mums nebuhs pechšiwotē wehl šhini gadu šimteni un ari agral. — Daugama ar wahru šahot šohjeem ir nīģiga un dara Rīgai daubš šaudesumu. Šilai ihšu laģzinu Šalufaleešchi dabuja pāperegates par dabigo tiftu uš Masławas Ahriģu. Wifššam laikam eesahģitees, walar watarā ap puššten 11. ledus šahla eet un aifrahwa šew lihds dafas no pontona šila, wairak gabalus, no kureem žiti nonesti pee šihpu šalas, giti pee Paltās šalnijas. Tā tad šatifšme šarš abeem Daugawas krasieem atkal weenigi tīfai eespehjama pa dšelis tiftu. Šo leetu poitu ledus pašrahdājis māsajā Daugawā, kur Wuhlu šolas šahģofirānu šabēdritai atradās uš ušbena baltu šahpeles. Tās pa nakti pašduščas, tīfai atleetas ša-fimeetas wifšarām uš krasā krusieem un šahlešram tā šchaguru ihšupās. Šā dšird, tad pontona tilts Daugawas kreifajā krasā jau bijis israuts, tad lohlu šlabni šahģuschi rotes uš leju, ta tad tee-šur wairs newarēja aifšchērees. Tawmas, ar kurām šahģeles bija atleetas, notruhšuschas un šabi malā ihrauti no šemes. Šit ihsti leels minētās firmas šaudesums, tad aģumirli grubti nošatams. Tā ta ledus eeschāna šchoreij notifa peepeschi un neaģiditi, tad jadomā, ta ari žiteem buhs šaudesumu deģigon. Masājā Daugawā ledus šahpud-dees leelā, eet ar špehģigu šraumi. Uhdens Rīgās malā gandrīš lihds bulwerkim. — No Žuģuraw-muiščas mums šino, ta ledus jau walar šagrubdees pee Šchlabmešta un pee eņkurnešu šahģijas šahģis eet ap pušš 11. walarā, ušbdenam atronetes 11 peelas par normal. Ledus nehmis želi pa Doles Daugawu, ta ša leelajā Daugawā pee

Sumprav-mūškas šķedeen lebus atkal fasprubees un uhdens krites...

Riġas labības tirgū no notikuse nelabā eevērojama pa-

L D malfā 13 rbf. birkamā un par D W (dreibantbrāhli) un

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like Svecis, Galda svecis, Juhlas gata, etc.

Andā u 120 mahrinu pamata malfā 83-84 lap. pudā. Len-

Telegramas.

Peterburgā, 12. janvārī. Ģenerālis Miĥaels Nikolajevičs Aneokovs, Aistaspijas dšelszeta buhvetajs,

bumpineku wadona Aginaldo delegats nodomajis no Au-

Londonā, 24. (12.) janvārī. Aweise „Daily Mail“

Widemes gubernā no wišam fešjam 1898. gadā

Labības ģenas Riġā šķimbrišam šķadās: Andā, Kreevu, un 120 mahrinu pamata malfā 83-85

Dr. med. L. Blumenthal, Dzirnavu eelā Nr. 79, Terbatas eelas Rūbrī,

Jobu ahrsts Dugo Gelliebs peenem ideenas no plst. 9-12 un 1/3-5/2

Aģenskalna privat-klinika, Riġā.

Dr. med. A. Stuja, ahrstē mahgas, farnu un weelu mainas

Dr. W. Loewenberg, Behwern eelā Nr. 11, 2 trepeš.

Dr. G. Magid, Slimneekus peenemu atkal Aģenskalnā, Šansĥkinewis

Dr. A. Stuja, ahrstē mahgas, farnu un weelu mainas

Krona-Muzes mūškas walde dara ģeen. publikai

Dr. Kl. Ljuria, Riġā, Behwern eelā Nr. 7, 1 trepi.

Dr. S. Lewy, prakt. ahrst.

Poliklinika ahdas un dšimma slimības, starp

H. Simonsons, cefalbi padrwaldošs ahrst.

Sauns neprezejees dahrneekš, labā mūšĥā Riġas tumumā wajadnās.

Maršnenu pag. walde, Bešu aprinki un Raunas draudse,

Alswiku pag. walde, zaur šĥo pašno fawcem ahdus

Stujenes pag. walde, dara sinamu, ka par 1899. g. ir jamalfā

Pils-Raunas pag. walde, ar šĥo pašno, ka par 1899. g. jamalfā

Skolotāja wehlešĥana, prelešĥ Raf-Salwas stolas notife

Misrahdiġums.

„Mahjas Weefi“

schini gada stary ziteem isnahts:

a) Setofchi stahsti:

„**Labais gans**“, stahstis is Kristus laikeem no Porutu Jahna.

„**Wilka mahte**“, originalstahstis no Sudraba Edschus.

„**Uf diwam swaignem**“, romans no Kurda Lafwiga, tulfojis Augusts Deglawss. Saturs: Pee seemeta pola; seemeta pola noslehpums; Marfa apdshwotaji; Gaisa luga gahschanas; Laimiga fala; Stahstuku kopschana; Jaunas mihtlas; Pasauls fugi; Marfa apdshwotaji weefi; Marfa eedshwotaji un zilweki: Peedshwojumi pee deenwidus pola; Stary semi un Marfu; 6356 kilometru par seemeta polu; Sats us dsmteni; Marfa eedshwotaji wefshjums; Gribas brijwiba; Jaunais gaisa fugis; Marfa dehl; Ahtris brauzeens; Gaismas depefcha; Angli un Marfa eedshwotaji; Sibna ar gaisa fugi us Marfa; Marfa eewehrojamas weetas; Marfa politiki; Peezsmits milharu leels nodollis; Marfa eedshwotaji semes wirsa; Sfnas zeeschanas; Kauja pee Portsmutas; Wirswaldiba par semi; Uwaretee; Forma behgschana; Bozenas instruktors; Behgschana talnds; Gaisa fugi; Marfa jaunawas weefojas Berlin; Pasch-palshdiba; Spehle sandeta; Isschirschana; Semes atswabinaschana no Marfa wirswaldibas; Mufschigis meers.

b) Sinatniski u fadshwi u t. t. ateezofchees rasti:

Par dwehseles nemirftibu. Surjewas uniwertitates bijuschu filosofijas profesora Dr. phil. G. Teichmullera apzerejums, sarakstis weegli saprotama weida un wina pahrtulfochana un nodrutafchana laitraksta, ta nesen kahds Kreewijas uniwertitates defans un filosofijas profesors isleizas, laitra fina buhtu preefsh Latweescheem foti eeteizama un nahktu lashtajem par swehtibu.

Par mahfshigu selta igatawofchannu pagatne un tagadne (Mkimitja un Amerikas selta igatawotaji). No Rigas politehniska instituta kimijas profesora Dr. P. Waldena.

Par naudas apgrofischannu un tas fainneeziſko nosihmi. Pehz Schipela no Raina.

Kahds wahrds par zilweku muhscha garumu. No Dr. K. Ballofcha.

Uguns wehweji kalni. No Dr. philos. P. Salscha.

Korana (Turku bibeles) usftati par dshwibu pehz nahwes. Pehz Augusta Wunfcha.

Gabalini is Kinas. No profesora P. Schmidta.

Brauzeens ar gaisa fugi sinatniska noluhka. Pehz Dr. K. Heintes.

Ko mums mahja mehnefcha aptumfchowanis? Pehz Dr. K. Ortela.

Franzijas nahktone. Pehz Dr. Gricha Meiera.

Nikaraguas kanalis un Amerika preefsh Amerikancem. Pehz flawena geografa profesora Dr. Fr. Rakela.

„Upstahkli Sardinija“. Pehz profesora Dr. G. Krusefopfa.

„Skati is Austrijas“. Pehz Dr. K. F. Raindia.

„Swehru seemas gula“. Pehz Dr. K. Mullera.

„Pa Kreewiju un Kaukassju“. No kahda Kursemes praktiska semtopja, kuresch apzelojis Gelfsch-Kreewiju, lai eepashstos ar tureenes semtopibu un redjetu kahda ta fahhdinot ar Baltijas semtopibu.

Laukfainneeziſka muhsu konkurentu semes. No J. Wagnera.

Eewehrojamas kartupelu flimibas lihds ar shmejumem. No J. Wagnera.

„Mahjas Weefa“ redaktors Dr. philos. P. Salsits.

„Mahjas Weefa Mehneschraksta“

stary zitu tiks eewectoti schahdi mahfshas darbi:

Is Sen-Greeku mahfshas: **Pallas Atena**, no turas redsams, kahdu fenee Greeki scho gudribas deewi domajusches. **Wemus no Milos**, daikalais mihtlas deewes tehls, kas no Sen-Greeku mahfshas darbeem lihds muhsu deenam ufglabajees. — Laimes deewe **Fortuna**, Sen-Romeeschu mahfshas darbs.

— Is renesansas jeb mahfshas atjauwofchannas laimeta: **Rafaela flawenakais darbs Gikstinas madonna.** — Slawenata Spancefchu mahfshas Muriljo Gwehsta gara apewhofchana. — Italefchu mahfshas Gido Reni Gkaiſta Beatritsche jectuma. — Is tagadejo moderno, jaunlaidu mahfshas neektu galerijas: flawena Kreewu mahfshas Alwafonſta **Magaras uhdens khitumi.** — Arnolda Boddina **Gwehltainigu fala.** — Blochorſta, **Ciziba, zeriba un mihtlſiba.** — Salschas Schneidera, **Kristus un Ir-dafa atkalredfchannas un Kristus elle famin ſchuhſkai galwu.** — Studa, **Karsch.** — Thumana, **Mahkfla.** — Niedera, **Mahras.** — Jaunatas parahdibas mahfshas: **Weinerta, Fantassja un pafanna un Poefſja un ſeedonis** — Ringnera, **Gkaiſta Magdalena.** — Schrödera, **Mihleſtibas ſeedonis.** — Moſchichinſta, **Pawafara at-greeschannas.** Ari no muhsu paschu mahfshas mehs pasneegim gleinas, ta

„Mahwe“ u **„Prejineeki“** no J. Rosenthala. — Wina Majestates Nikolaja II. zelowum, turu mums nahlofcha gada buhs idewifa pasneegt, „Mahjas Weefa Mehneschraksta“ lasttaji eepashstees ar to fewifschki daitu. Scho knasa Lichtomſta poetiski sarakstite zelowuma aprakstu pufchko toti skaitas galma mahfshas isstrahdadas gleinas, no turam sche kahdas jau minefim: **Fantassja par zelowumu, Indijas fapni, Uf Olimpijas drupam, Olimpijas mahfshas darbu atleekas, Skati us Atenam, Port-Gaida, Brauzeens pa Suez kanali, Augſto weefu apfweikſchana Baira, Apgahmojums us Nilas tilta, Mahkflas darbi is Arabeefchu muſejas, Pee Egiptes piramidem, Bahpeens piramidē, Dabas katti stary Fanadi un Baneni, Mehnes nakte us Wila, Waraus kaps nahwes leſa, Palmu dahrsi, Uf wezas Memis drupam, Skati is Pombejas, Bailafa, Gkaiſtas bajaderes, Uf medibam, Dſchajpura, Swehtnijas, Ugunofchana Mahjaradichannas parka, Seemas pils Alwarā, Pee wezas Delfis pilsgalma un daudf zitas lofchas gleinas.** — Apuleja darba **Amors un Pſyche**, kuresch buhs pufchlots ar Paula Thumana gleenam, galwenatas ilustrajjas schahdas: **Saralmeitas Pſyches flawenna deewinaschana, Amors nes Pſychi no ſchajsmigas klints, Pſyches ſukahriba Amoru redset, Tuwofchannas gu-lofcham Amoram, Pſyche, melfcha deews un Wimfas, Pſyche pee Afrodites kahjam, Pſyche noſchitita apakſchemes ehru walſti, Amors usmodina Pſychi, Amors nowed Pſychi ka lihgarwimu Olimpā.** Bes fcham wehl nahf daudf ſhmejumi is Pſyches litena, — „**Sweſchās ſemes**“, zelowuma apraksta no adwokatā Anſberga tiks pasneegtas wehl schahdas bilde is jautas Italijas: **Sorenta, Kapri fala, Silā ala us Kapri fala, Tarantela, Italefchu tautas deſa, Weſuwa fraters, Kolo-ſeums un Forums Romā, Sen-Greeku un Romeefchu mahfshas gale-rija Watikana pili, Augſch-Italijas eſeri u. t. t.** Bes tam wehl tiks pasneegtas bilde no ſwarigakeem atgadijumeem, kas buhs us deenas kahrtibas.

„Mahjas Weefa Mehneschraksta“ ari schini gada parahdisees godalgoti darbi.

No dailliteraturas rafchojumeem stary ziteem darbeem tiks pasneegti:

„Iſigenija, no Getes. Apſafijas un Raina atdſejowumā.

„Pabrskati par literaturu no cand. Raina.

Amors un Pſyche, ar Paula Thumana ilustrajjam. Atdſejojis Rainis.

Swehtſki. No Henrika Jbſena. Atdſejowuſe Apſafija.

Weli. No A. Mizkewitſcha. Atdſejojis Sudraba Edschus.

Murgi. Fantassja no J. S. Turgenewa. Latwifski no Marijas Schmid.

Riġa. Original-romans no Porutu Jahna.

Nahwes ehna. Originaltehlowums no Rudolfſa Blaumana.

„Mahjas Weefa Mehneschraksta“ bes mineteem dailliteraturas darbeem wehl tiks eewectoti pulks zitu, gan tulfojumu gan originalrafchojumu, it fewifschki no Apſafijas un Raina.

b) Sinatniski u fadshwi u t. t. ateezofchees rasti:

Wina Majestates Keifara Nikolaja II. austruma ſemju zelowuma aprakſts. — Schi Wina Majestates Keifara Nikolaja II. austruma ſemju zelowuma aprakſtichana tita uſtizeta knasam Lichtomſkim, kuresch sinatniski un diejifski aprakſta Wina Majestates zelowumu pa **Austriju, Greakiju, Egipti, Indiju, Kinnu, Japannu un Sibiriju.** Lai zelowuma aprakſtis buhtu jo peewilzigs, tad Wina Majestates zelowumā pawadiba labatee galma mahfshas, turu usderums bija, gabdat par labam un skaitlam ilustrajjam. Kur tahdi spehki gahja pee darba un tur protams, ari netrubla un ne-taupija lihdselkus, tur finams ar wajadſeja tam treetnam isnaht. Un war teikt, Wina Majestates Keifara Nikolaja austruma ſemju zelowuma aprakſtis ir til skaitis un til trahschuam ilustrajjam, ta tas trahschuama finā eenem tamlihdsigu darbu rinda wispirmo weetu.

Wina Majestates austruma zelowuma aprakſtis ir ari toti pamahzofschs un peewilzigs, fewifschki wehl mums, mihtlas Kreewijas eedshwotajeem. Scho darbu lastdami mehs ta fatot gara zelowam Wina Majestates Keifaram lihds un mahjamees pasibt dandf swefchu ſemju un tautu. Mehs efam te Olimpā, te Egiptes kuhfſofcheem gadu wezo piramidu wirſone, te atrodamees burwigi lofchaja Indija, te Kina, Japana, te beidſet Sibirija, tur mums it ta newifot schis ſenal aismirſas un nowabrta atſchtas semes nahktone tehlowas gahschalas trahſas. Wina Majestates zelowuma aprakſtu lasot, muhsu azim anveras dandf jaunu ſtatu. Schis zelowuma aprakſtis jau isnahtis leelato kulturās tautu walodās un mahja pahri par 60 rublu. „Mahjas Weefa Mehneschraksta“ ne-taupidams ne puhlu ne idewumu scho trahschu un dahrgo darbu nu ſchogad daris pee-ejamu ari fawai masajai Latwju tautai. Un wishch pahreezinats, ta ta ſchos leelos upurus pratis jeeit.

Ufbrunofchannas jautajumu augſtſidigi eekufstinaja Wina Majestates Kreewijas Zarš. Ufbrunofchannas jautajums tagad us deenas kahrtibas. Par winu runā wishas malās, par winu laitrakſti nemitas rakſtit un par winu drihſumā ari runās un to apſpreebis daschabo pasantes walſju ſuhini Peterburgā. — Waj labdreif atſtanēs pasaulē muhschiga meera wehſti? Schis jautajums til nopeetns, til ſwarigs, til peewilzigs, ta itweens dandf maj kritiſtati domajofschs lasttajs gan laikam ar preefu lasis leela filofofa Imanuela Kanta apzerejumu **Par muhschigo meeru** (Zum ewigen Frieden), turu latwifski attehlōs cand. Rainis.

Imanuels Kants ſawa dshiwē un darbōs. No Dr. philos. P. Salscha.

Par mahfshigeem pahrtikas lihdselkeem rakſtis Rigas politehniska instituta kimijas profesors Dr. P. Waldens.

Drufſinas par muhsu walodu, no profesora P. Schmidta.

Latwju dainas. No profesora P. Schmidta.

Uhpafaulē. Filofofifski apzerejums no gimnassijas ſkolotaja cand. phil. Rudolfſa Jürgena.

Spektralanaliſe. Godalgots popularſinatnifski apzerejums no stud. chem. Afaru Jahna.

Seemela blahſma. No Dr. phil. K. Ballofcha.

Protoplasma un dshiwibas spehks. Pehz Peterburgas uniwertitates profesora Dr. J. P. Borodina.

Fifskas attihſtiba muhsu gadu ſimteni. Pehz Dr. Eifchena Lomela.

Walſju un tautu attihſtiba. Pehz G. Belowa.

Par tautſkolam kulturās walſtis. Pehz Ludwiga Fleifchnera.

Etifskais (tikumibas) ideals. Pehz filofofijas profesora Dr. Dtona Liebmana.

Fedons jeb dshiwē pehz nahwes. Greeku waloda no Platona. Is Greeku walodas latwifski tulſos cand. Rainis.

Kapeh; pehrfons ſper fokōs? Pehz Dr. K. Mullera.

Par eedſimtibu. Pehz profesora Dr. Ernſta Gädela.

Par jaunaka laika rakſinejem. No Apſafijas.

„Mahjas Weefa Mehneschraksta“ eewehrodams, ta weſelſibas kopschana, isfargajchannas no flimibam un pareifa adſreſchannas no toti leela ſwara dshiwē, pehz eepſehjas jo leela mehra weizinas adſreſneeziſtu ſinatnu iſplatiſchannas, turā noluhka muhs apſolijusches pabalſtit wairati adſti. No pasneedsameem rakſteem minefim itai daschus:

Par plauſchu flimibam. No Dr. med. G. Weidawa.

Par Karlsbades (Bohemija) weſelſibas awoteem. No Dr. A. Stujas.

Par jaunakeem panahkumeem dabas ſinatnu un teknikas lauka dos pahrtatus jee. lasttajeem labi paſhſtamais inſcheneerſimifſtis P. Mengels.

Par ſwarigakeem panahkumeem dabas ſinatnu lauka laipni apſolijees rakſtit ari Rigas politehniska instituta kimijas profesors Dr. P. Waldens.

Ari **geografifski-etnografifſke**, us politifskas deenas kahrtibas ſtahwofchee jautajumi atradis pehz eepſehjas pamatigus apſtrahdatajus no leetprateju puse. Minefim jau ſche daschus:

Wehſules is Kinas turpinās profesors P. Schmidts.

Par deenwidus polu. No paſhſtamā pehtneeka Dr. Gricha Drigalſta.

Greakija un winas noſhbe austruma ſemes. Pehz dozentu Dr. Pſhilipſona, kuresch patš apzelojis Greakiju, Kretu un Turziju.

Bawarijas prinzeſes Teresas peedshwojumi un nowehrojumi **Braſſilija.** (Therese Prinzessin von Bayern: „Meine Reise in den brasilianischen Tropen“). Schis Bawarijas prinzeſes darbs atradis ſinatnifskas aprindās leelu eewehribu.

Sweſchās ſemes turpinās adwokatā J. Anſbergs ſawa rakſturifski jautra weida.

„Mahjas Weefa Mehneschraksta“ „daschadu rakſtu“ nodatā atſpogulofees pehz eepſehjas pilnigali wish ſhlati pehtijumu, atradumu, igudrojumu un mahfshas rafchojumu panahktumi, kas ween waretu intereſet Latweefchu publiku. Schini nodatā jee. lasttaji ari atradis bilde un ſhmejums par leetam un weetam, turas ſinamā laita us deenas kahrtibas un to perſonu gihmetnes, turas pateefi weenā waj otra ſinā ispelniſuschas eewehribu.

Sobgals raddis ſawus ſobus, ſcho to aſi graifot ari uſſahſtā gada. —

„Mahjas Weefa Mehneschraksta“ un „Mahjas Weefi“ stary ziteem strahda lihdsi it ihpafchi fewofchee spehki: Apſafija, Ad. Alunans, Dr. J. Alſnis, adwokatā J. Anſbergs, gimnassijas ſkolotajs cand. phil. Rudolfſs Jürgens, Dr. phil. K. Ballofs, Dr. med. G. Weidaw, ſwehrintas adwokatā W. Peters, Rudolfſs Blaumanis, gimnassijas ſkolotajs cand. phil. M. Drumeneſs, A. Deglawss, Dotu Atis, humorifski Gufawss, ſwehrintas adwokatā Kuwifschinſkis, Dr. med. R. Leepinſch, inſcheneerſimifſtis P. Mengels, gimnassijas ſkolotajs G. Pafſts, Andrejs Bumpurs, Porulu Jahnis, cand. Rainis, Dr. A. Stuja, profesors P. Schmidts, Seltmatis, ſwehrintas adwokatā A. Sumbergss, Sudraba Edschus, Swahrgulu Edwards, Rigas politehniska instituta kimijas profesors Dr. P. Waldens, ſemtopis J. Wagners, porutſchits A. Winters un daudf ziti, ihpafchi ſkolotaji, rakſtwefchi u. t. t.

„Mahjas Weefa Mehneschraksta“ redaktors: Dr. philos. P. Salsits.

Veikala atwehrschanā.

Pagodinājamees fawem zeen. veikala draugeem, muhsu kundem un zeen. publikai pašinot, ka ar 5. janvārī sch. g. esam atwehruschi sawu veikalu

Rigā, Dzirnatnu eelā Nr. 101,

Fr. Wesser lunga mahjā, pee „Lauwas“ cebraukschanās.

Peedahwajam leelumā un mafumā: **sahli, sikkēs, zukuru, kassju, tehju, tabaku, seepes, petroleju, eltas krahšas** un daudš zitas šaimneezibā wajadšigās prezēs. Rā jaunī eefahzeji apsolam zeen. publikai wislabako prezī par peenehmigam zenam, un luhdsam zeen. publiku muhs ar fawem pastellejumeem pagodināt.

Mugstzeenibā **Hoffmann & Wagul.**

IV. Baltijas semkopibas zentral-isttahde Rigā, 1899. gadā.

Wifas uš isttahdi šimejoschās drukas leetas ir dabujamas pee lokalkomitejas un zaur isttahdes biroju, **Rigā, mafā Grehneeku celu Nr. 2, I.**, tura ir atwehrita katru deenu no plkst. 10-3 p. pusd.

Peeteifschanās no 1. okt. 1898. lihds 1. martam 1899. gadā. Widsemē, Kursēmē un Zganu semē dšihwojoschee un pee semneeku lahrtas peederoschee isttahditaji, ja wini naw leefaimneeki, mafā wifās grupās un klafēs titai pušī no noteiktās weetu mafās.

Jur/cemā. **Trefinera** Widsemē.

I. schkiras sehnu skola

ar pilnu gimnāzijas kursu, wajadšigām sagatawofchanās klafem un skolās pensionātu.

Wenigā priwatskola Baltijas gubernās, iš turas katru gadu abiturienti nolekt studentu eksamenu. Šef klafstās išglibtības teel par realo gahdats. Uš wefleschanos sagatawo uš wifadeem ekfamentem — preefš estahšchanās tura deenāstā, jidās mahjības estahdēs, fewiškāds praktiškās dšihwēs laufās. — Mahjiba fahlas no jauna 12. janvārī 1899. g. War ari wehlatu estahtees — Estahde tika atwehrita preefš 15 gadeem. — Pagahjuschā pušgadā skolā mahjija 17 skolotaji un skolū apmekleja 203 stoleni. — No jauna estahdamos stolenus eeneem til augstā klafē, ka wini kursu turpina. Lufatas finās pašneef ar rakstu un mutēs wahrdem katrā laitā un stolenus peeneem skolās namā, Surjewā, Sirgu eelā Nr. 2 **Hugo Trefiners.**

Schnitu šimefchanas un schubfchanas skola

(preefšā damam un lungeem).

Rigā, leelā Newas eelā Nr. 27.

Pamatigi emahja abtrā laitā, statot peh mahjēku spehjas, mehra uemschannu, schnitu šimefchanu, preefšschannu un schubfchanas mahstlu bef usprowes, peh godalgotām Parifes un Berlīnes šin. sistēmām, par loti mehreņu mafsu (sahlot no 5 rbl.). Par treetnu mahjību teel galwots un kursu beigufscham išbovu diplomu.

Mahjēles peenemu ideenas, uš wefleschanos ari dšihwolkli. Runās stundas no plkst. 9-5 deenā.

Damas emahja ari wifaddē smalkās rofdrabās.

Sw. Peterburgā diplometa schnitu šimefchanas skolotaja **E. Seidman.**

Rigas Pilsehtas Krahjtase

dara zaur scho wispahrigi šinamu, ka, pamatojotēš uš pilsehtas domneeku šapulfšu nolēhmumeem no 22. jūnija un 16. novembra 1898. g., sahlot no

1. janwara 1899. g.

projentes par noguldijumeem noliktas schahdās:

- a) preefš krahšchanas grahmatinam, eeflehsot ari lihds 1899. g. ištots — 3,6%;
- b) preefš procentu un procentu-prozentu šimem, turas peh 1. janwara 1899. g. ištots, tāpat 3,6% (nenoweltot 5% kapitāla augļu nodofli);
- c) preefš procentu un procentu-prozentu šimem, turas lihds 1899. g. ištots — lihds tāpat išfluwinašchanā tāpat tā lihds šchim — 4% noweltot 5% kapitāla augļu nodofli.

30. novembri 1898. g.

Direkzija.

Gch. Levy, Rigā,

Nr. 7, Terbatas eelā Nr. 7,

peedahwā bagatigā išwehlē par lehtam zenam uš galwofschannu: **Kabatas, seenas un modinatāju pulstienus, regulatorus, kēdēs, breloks, felta, sudraba un alfenida prezēs u. t. t.**

Išlabojumus išdara ahtri, aplūngi un uš galwofschannu.

Rigā, Rigā,
Kungu Haffer-
eelā berga
№ 22, namā.

Par fabrikas zenam dabujamī

andekli, linnu un patulu dšijas

Kengeraga fabrikas

pee 18
K. Lorch & beedr.

Manā apgahdibā dabujama schahda jauna grahmata:

Getes tragedija

Faults.

Pirmā un otrā dafa.

Lulkofuschi Aspāzija un Plainis.

Ar 56 nobildejumeem.

Mafā 1 rbl. 80 kap. — Uš beefasa, labala papira: 2 rbl. 50 kap.

Ernst Plates,

Rigā, pee Petera bāznijas.

K. Orlofskis,

grahmatu sehseju meistars un grahmatu tirgotājs Rigā, Zahnu eelā Nr. 14, 1 trepi augšā, pretim Zahna bāznijai.

Rā derigus dahwinajumus eewešlu:

Dseesnu, šprediku, luhgschannu u. wifās zitas grahmatas.

tāpat ari wifadās bildēs, seenas pantinūs, mahju šwehtības, bilfchu grahmatas behrneem u. t. j. pr.

It ištahschi ari daudšumā un mafumā grahmatu

„**Gaules stari un mahkoni.**“ Dsejoli no Podneeku Karļa.

Mafā brofšeta 40 kap., glihtā sehsumā 75 kap. un 1 rubli.

NB. Apnemos ari ištahschi un pastellejumus pret eepreefšcheju emafsu uš wifam eefsch. un ahrleemes grahmatam, laifkafstem, modes šchurnal em, awifsem u. t. pr. Lubdsu laipni Nr. 14 un 1 trepi augšā eewehtrot.

Braški Brauding,

Rigā, Kalku eelā Nr. 13, pretim Uleja beedribai peedahwā

Jauna gada eepirkumeem

leelu krahsumu

šihda, wilnas un kokwilnas stoffu preefš mahjas, promenades, weefibu un bruhtes toaletem.

Kašchoku pahrwelkamos stoffus,

šihda un wilnas,

Plifschu, samtu un atlasu,

Balkes stoffus,

Truhwes stoffus un krepī,

Planeli un staneleti,

Parli, staisidē musturdē,

Audeklus un baltprezes, wifadas fortes, fewiškli labas kwalitates.

Oderes drahnas, wifās krahšās,

Galwas un sedšamos lafatos,

šihda, wilnas un kokwilnas,

Kabatās lafatos, linnu un kok-

wilnas.

Deetus fargus, damam un lungeem,

šihda, wilnas un kokwilnas.

Drulats un dabujams pee bilfchu- un grahmatu-drulataja un buru-šehseja Ernsta Plates, Rigā, pee Petera bāznijas.

P. Jannsohna

štikla preefšā, fajansa un lampu noliktawa,

Rigā, Behwern eelā Nr. 20,

peedahwā bagatigā išwehlē:

štikla, porzelana un fajansa prezes, lampas, ampeles u. t. t.,

logu štiklu wifōs leelumōs, linoleumu (korku tepilans).

Išlabojumeem, weefšam un godeem ištahschi traulus par lehtu mafsu.

Behrīna tirdšneezibas kursī

Rigā, Parka eelā Nr. 1, dš. 10.

Grahmatwefchu, korespondentu un kafeeru išglibtofschanaī.

Spejali preefšchmeti: Itālistā, amēilānistā jeb trihšaheteja un ween-fabrifča grahmatwefšana; laufšaimneezibas grahmatwefšana un grahmatu wefšana preefš trena dšehreenu nolittawam, peh no waldbas ištoteem preefšchrafsteem u. t. pr. Obligatoriisti: Anglu, frantschu, italefchu, wahju un treetnu walodas tā ari zitas šinibās. Jauneem stoleneem teel pašneegtas mahjības peh real-skolas programās ar 6-klasju kursu. Kungus un damās, tā ari stolenus peeneem ideenas no pulst. 9 rihstā lihds 8 wafarā — damam fewiškā nodala. Mafsa — mehrena. Lufalus no-fajijumus — stolas kameleja.

Saweem zeen. kundem daru zaur scho šinamu, ka original-šweedru

Alpha Laval

peena zentrifugas

(jaunafās konfirulzijas) no 1. janwara 1899. g. teel pahrdotās par eewehtrojami lehtam zenam.

Uš scho atteezofschās finās labpraht pašneef

Zentralnoliktawa preefš Widsemēs un Kursēmēs,

Heinrich Fritsche,

Rigā, leelā Šehkaba eelā Nr. 24, netahšu no Widf. muifsch. kreditbeedribās.

E. Larsen'a

šelta u. sudraba leetu weikals

tagad atrodas:

Deelajā Jaun-eelā Nr. 13.

Walmeeras beedriba.

Adolfa Allunana

un wina meitu Marijas Allunan un Elsas Allunan ištahschi weefofschandē, topipehē ar Reigowas un Rigas kret-naktem teatra spēhstem.

Sestdeem, 23. janwārī 1899. gadā, pirmo reifst

Labi zilweki.

Sahšiwēs aina ar dšeedafschannu 3 zehleendē no Adolfa Allunana.

!! Ar daudš jaunām kuplejam !!

Sahšums pulst. 8 wafarā.

Swehtdeem, 24. janwārī 1899. gadā,

pirmo reifst:

Išglihtotee.

Sahšiwēs aina ar dšeedafschannu 3 zehleendē, lahw. no Marijas Allunana.

Ar wifzaur jaunām kuplejam!

Sahšums pulst. 6 wafarā

Biletēs jaw eepreefš dabonamas

Walmeeras beedribā pee efonoma un ištah-

schu deenās no pulst. 12 pusdeenā pee

teatra lafēs.

Direkzija.

Škrihwerōs.

Swehtdeem, 31. janwārī 1899. gadā:

Teatris.

Trihnes grehki.

No Rud. Staumana.

Peh tam:

BALLE.

Sahšums pulst. 6 peh pusdeenas.

Aiftrauklēs dr. dšeed. beedriba.